

LIDIJA BENCETIĆ

Hrvatski institut za povijest, Zagreb

Pregledni članak

UDK: 050-057.875(497.5):930

Pregled časopisa i udruga studenata povijesti u Hrvatskoj

Autorica donosi pregled udruga studenata povijesti i njihovih časopisa: Epulon: časopis studenata povijesti Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli, Essehist: časopis studenata povijesti i drugih društveno-humanističkih znanosti (Osijek), Klepsidra: časopis studenata povijesti (Rijeka), Lucius: zbornik radova Društva studenata povijesti „Ivan Lučić-Lucius“ (Hrvatski studiji, Zagreb), Pro tempore: časopis studenata povijesti (Filozofski fakultet, Zagreb) i Rostra: časopis studenata povijesti Sveučilišta u Zadru. Priredila je i bibliografiju radova objavljenih u tim časopisima.

Ključne riječi: studentske udruge, studij povijesti, časopisi, bibliografija

U Republici Hrvatskoj do 2010. godine bilo je sedam studija povijesti (na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, na Hrvatskim studijima Sveučilišta u Zagrebu, na Odjelu za humanističke znanosti Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli, na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci, na Odjelu za povijest Sveučilišta u Zadru, na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Splitu, te na Filozofskom fakultetu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku), a tada se otvara još jedan, u sklopu Hrvatskog katoličkog sveučilišta u Zagrebu. U razdoblju do 2010. godine od sedam studija povijesti jedino studenti splitskog Filozofskog fakulteta nisu imali svoj časopis, dok ostali izdaju sljedeće časopise: *Epulon: časopis studenata povijesti Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli, Essehist: časopis studenata povijesti i drugih društveno-humanističkih znanosti (Osijek), Klepsidra: časopis studenata povijesti (Rijeka), Lucius: zbornik radova Društva studenata povijesti „Ivan Lučić-Lucius“ (Hrvatski studiji, Zagreb), Pro tempore: časopis studenata povijesti (Filozofski fakultet, Zagreb) i Rostra: časopis studenata povijesti Sveučilišta u Zadru*. Pionir među studentskim časopisima je *Lucius* – časopis studenata Hrvatskih studija u Zagrebu čiji je prvi broj objavljen 2002. godine. Slijedi ga *Epulon* koji počinje s izlaženjem 2003, te *Pro tempore* 2004, *Klepsidra* se objavljuje od 2007, *Rostra* od 2008, a posljednji se pojavljuje *Essehist* u prosincu 2009. godine.

Časopise objavljaju udruge studenata povijesti na njihovim matičnim fakultetima, a to su: Klub studenata povijesti – ISHA Pula, a od broja 5/2007. i Studentski

zbor Odjela za humanističke znanosti (*Epulon*), Klub studenata povijesti – ISHA Osijek (*Essehist*), Udruga studenata povijesti „Malleus“ Filozofskog fakulteta u Rijeci (*Klepsidra*), Društvo studenata povijesti Hrvatskih studija „Ivan Lučić-Lucius“ (*Lucius*), Klub studenata povijesti – ISHA Zagreb (*Pro tempore*) i Klub studenata povijesti Sveučilišta u Zadru (*Rostra*).

Časopisi su strukturirani u formi i sadržaju znanstvenih historiografskih časopisa. Glavne rubrike su članci, eseji, ocjene i prikazi, te izvještaji. Objavljeni članci najčešće imaju karakter preglednih i stručnih radova, ali ima i radova koji se baziraju na proučavanju izvorne građe. Važan segment u časopisima su prikazi i ocjene, koji imaju za cilj informirati studente o aktualnim zbivanjima u domaćoj i stranoj historiografiji, jednako tako i izvještaji sa znanstvenih skupova koji studentima daju uvid u problematiku kojom se bave profesionalni povjesničari. Posebno treba istaknuti brojne prijevode članaka, radova i uvodnih poglavlja knjiga stranih autora koji se također objavljaju u časopisima.

Časopisi studenata povijesti imaju zajednički cilj usmjeravanja studenata ka povijesnim istraživanjima, ali služe i kao medij koji im pruža nova saznanja o prošlosti, informira ih o aktualnostima i novitetima u historiografiji te ih upoznaje s metodološko-predmetnim inovacijama u struci. Stasajućim generacijama povjesničara časopisi su poslužili kao „odskočna daska“ u svijet historiografije pruživši im prostor za dokazivanje koji su mnogi od njih na najbolji mogući način iskoristili objavljivanjem svojih tekstova, seminara i diplomskih radova.

Osim rada na studentskim časopisima, udruge studenata povijesti aktivne su i na drugim područjima. Sudjeluju na domaćim i međunarodnim konferencijama i seminarima studenata povijesti te same organiziraju neka od tih okupljanja. Priređuju također i predavanja domaćih i stranih eminentnih profesora na matičnim fakultetima te organiziraju izlete studenata, razne studentske radionice te projekcije igranih i dokumentarnih filmova, a sudjeluju i u humanitarnim akcijama.

Lucius (Zagreb, br. 1/2002 – 15/2010)

Časopis Društva studenata povijesti „Ivan Lučić-Lucius“ Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu jest prvi časopis studenata povijesti u Hrvatskoj, koji izlazi iz tiska 2002. godine, a uređuje ga Daniel Mondekar. Urednici narednih svezaka su: br. 2/2002. Daniel Mondekar, br. 3/2003. Ines Šoštarić, br. 4-5/2004. Tomislav Popić, br. 6-7/2005. Kristina Repar, br. 8-9/2006. urednički odbor – Marko Jerković, Vedran Klaužer i Suzana Miljan, br. 10-11/2007. Suzana Miljan, br. 12-13/2008. Filip Novosel te br. 14/2009. i 15/2010. Dunja Ivić. Kao pokretačku misao uredništvo ističe potrebu za objavljivanjem kvalitetnih diplomskih radova i radova nagrađenih Rektorovom nagradom. Časopis financiraju Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu, a namijenjen je radovima studenata povijesti Hrvatskih studija. Od prvoga broja časopis ima prepoznatljivu naslovnicu i format, dok se obujam časopisa mijenja od početnih 163 strane do nekih brojeva koji premašuju 400 stranica (br. 4-5/2004. i

6-7/2005). Prvotna zamisao bila je da časopis izlazi dva puta godišnje – što je i ostvareno u godini 2002, a 2003, 2009. i 2010. izlazi jedan broj, dok 2004, 2005, 2006, 2007. i 2008. izlazi kao dvobroj. Časopis ima vidljiv kontinuitet izlaženja – barem jednom godišnjem.

Radovi u *Luciusu* pokrivaju sva povijesna razdoblja i ne ograničavaju se samo na hrvatsku povijest, već ima dosta tekstova, posebno prijevoda radova stranih autora, koji se bave regionalnim i drugim nacionalnim povijestima, ali i širim svjetskim temama. U odnosu na razdoblja koja časopis pokriva vidljivo je da je daleko najveći broj radova iz srednjovjekovne povijesti. Slijedi interes za (rani) novi vijek, potom za povijest 19. stoljeća, povijest 20. stoljeća, a na začelju su povijest antike i prahistorija. Već od prvoga broja časopis ima svoje recenzente i to uglavnom eminentne hrvatske povjesničare. Recenzenti su: Mladen Ančić, Alexander Buczynski, Gordan Ravančić, Vlasta Švoger, Mirko Valentić, Željko Tomičić, Ante Škegro, Lovorka Čoralić, Juraj Mirko Mataušić, Franjo Šanjek, Damir Karbić, Juraj Kolarić, Josip Jurčević, Irena Benyovsky, Suzana Leček, Stjepan Matković, Mira Kolar, Zrinka Pešorda Varadić, Dinko Šokčević, Miroslav Bertoša, Jadranka Neralić, Ljubomir Antić, Mijo Korade, Marino Manin, Darko Vitek.

Sadržaj časopisa se ustaljuje nakon trećega broja kada dobiva stalne cjeline – članci, tematski dio, izvještaji i intervju, a kasnije se dodaju još neke – ocjene i prikazi, iz svjetske historiografije i predstavljanje povjesničara. Od drugoga volumena uvodi se i tematski dio, a teme su sljedeće: *Križarski vojni redovi, Spolni identitet u srednjovjekovnoj Europi, Progoni vještica, Životni ciklus srednjovjekovnih ljudi, Dodiri civilizacija kroz povijest, Usmena povijest, te Povijest knjige i čitanja*. Broj 14/2009. i 15/2010. nemaju tematski dio. Intervjui s uglednim povjesničarima objavljiju se od prvoga broja, a intervjuirani su: Alexander Buczynski, Mladen Ančić, Daniel Mondekar, Neven Budak, Jacques Le Goff, Shulamith Shahar, Miroslav Bertoša, Slobodan Čače i Paul Freedman.

Društvo studenata povijesti „Ivan Lučić-Lucius“ osnovano je u svibnju 1999. godine na Hrvatskim studijima Sveučilišta u Zagrebu. U prosincu 1999. društvo sudjeluje u organizacijskim poslovima oko I. kongresa hrvatskih povjesničara. Društvo je organiziralo i dva znanstvena kolokvija, u prosincu 2000. godine kolokvij na temu „Dubrovnik – iza kulisa“, a u prosincu 2001. kolokvij na temu „Habsburgovci – politika bečkog dvora od 1526. do 1918.“. Članovi društva sudjelovali su i u znanstvenim projektima Zavoda za povijesne znanosti HAZU, a ostvaruju i uspješnu suradnju sa Hrvatskim institutom za povijest. U studenome 2003. članovi društva sudjelovali su na međunarodnom seminaru Catalyst I, s temom seminara – „Quality Assurance and student involvement“ (Zagreb, 7-11. studenog 2003)“. Potom su 2004. godine sudjelovali na međunarodnom seminaru Catalyst II. na kojem je tema bila „ECTS and the improvement of teaching process“ (Kragujevac, 18-22. ožujka 2004).

Godine 2003. (10. prosinca) društvo studenata povijesti Hrvatskih studija po prvi puta organizira *Dies historiae* ili Dan povijesti, a tema prvog Dana povijesti bila je „Gradske marginalne skupine u Hrvatskoj kroz srednji vijek i ranomoderno doba“. U prosincu 2004. organiziran je drugi po redu *Dies historiae*, pod naslovom „Dodiri civilizacija i/ili ‘civilizacija’ na hrvatskom povijesnom prostoru“. Treći Dan povijesti održan je 14. prosinca 2005. na Hrvatskim studijima – tema skupa bila je „Tajna društva u Hrvatskoj kroz povijest“. Četvrti *Dies historiae* organiziran je 13. prosinca 2006. na Hrvatskim studijima, s temom kolokvija – „Raznolikosti među hrvatskim plemstvom kroz povijest“. Peti *Dies historiae* održan je 13. prosinca 2007. godine, s temom „Na rubu zakona. Društveno i pravno neprihvatljivo ponašanje kroz povijest“. Šesti po redu *Dies historiae* održan je 10. prosinca 2008. godine, a tema kolokvija bila je „Voda i njezina uloga kroz povijest“. Godine 2009. organiziran je sedmi *Dies historiae* (10. prosinca), s temom „Predrasude i stereotipi kroz povijest“. Tema osmog kolokvija *Dies historiae*, održanog 8. prosinca 2010. bila je „Identiteti kroz povijest i identiteti danas“. Deveti *Dies historiae* održan je 15. prosinca 2011. godine, s temom kolokvija „Domovinski rat – istraženost i kontroverze“.

U sklopu biblioteke *Dies historiae* objavljena su četiri zbornika: *Gradske marginalne skupine u Hrvatskoj kroz srednji vijek i ranomoderno doba* 2004. godine, *Izabrane teme iz hrvatske povijesti* 2007. godine, *Na rubu zakona: društveno i pravno neprihvatljiva ponašanja kroz povijest* 2009. godine, te 2011. godine *Voda i njezina uloga kroz povijest*.

Epulon (Pula, br. 1/2003 – 7/2009)

Časopis studenata povijesti Odjela za humanističke znanosti Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli započinje s izlaženjem 2003. godine pod uredništvom Milana Radoševića i Ivana Žagara, te predstavlja drugi po redu časopis studenata povijesti u Hrvatskoj. Urednici narednih brojeva su: br. 2/2004. i 3/2005. – Milan Radošević, br. 4/2006. i 5/2007. – Željko Cetina, br. 6/2008. i 7/2009. – Aldo Šuran. Stranice časopisa namijenjene su radovima studenata povijesti Sveučilišta u Puli. Studente se na ovaj način želi potaknuti na dodatni rad (osim učenja za ispite), probuditi njihovu kreativnost te im otvoriti vrata historiografije. Troškove prvoga broja pokriva Studentski zbor Filozofskog fakulteta u Puli, troškove drugoga broja dijele Grad Pula, Županija Istarska i Ministarstvo znanosti obrazovanja i športa, a od trećega broja nadalje troškove snose Grad Pula i Županija Istarska. Prvi broj ima skromniju nakladu od 100 primjeraka, da bi se već od drugoga broja uključivanjem sponzora (Grad Pula i Županija Istarska) naklada do daljnjega povećala na 500 primjeraka. Opseg prva dva broja nešto je skromniji (52 i 98 stranica), ali od trećega volumena broj stranica nije manji od 200, dok sedmi svezak sadrži čak 367 stranica. Časopis izlazi kontinuirano – jednom godišnje, te je zaključno sa 2009. godinom izalo sedam brojeva.

Prvi je svezak skromnijeg sadržaja, nije podijeljen na cjeline ili rubrike nego se radovi samo nizaju. Od drugoga broja časopis dobiva djelomično prepoznatljivu

strukturu, temu broja te niz rubrika – nacionalna povijest, svjetska povijest, istarska baština, obljetnice, kulturna baština, recenzije, smješna strana povijesti... Drugi je broj podijeljen u nekoliko rubrika: uvod u broj, gost broja, nacionalna povijest, svjetska povijest, povjesni kolorit, intervju, obljetnice, istarska baština, smješna strana povijesti, recenzije knjiga i In memoriam. Kasnije se uvode cjeline: izvori za istarsku povijest, zanimljivosti, velike bitke i *Vita, Vita, štampa naša gori gre*. U rubrici intervju s gostom broja gostovalo je nekoliko uglednih hrvatskih povjesničara – akademik Petar Strčić, akademik Nenad Cambi, profesor Ivo Goldstein, te profesori s pulskog sveučilišta – Miroslav Bertoša, Darko Dukovski, Igor Duda te Maurizio Levak. Teme brojeva koje je časopis obrađivao su: *Kulture: doticaji i prožimanja, Cenzura i manipulacija, Velikani na društvenim marginama, Kad umjetnici pišu povijest..., Velike povijesne ličnosti i njihove borbe, te Mora i oceani – spone čovječanstva*. Ako pogledamo razdoblja za koja se studenti najviše zanimaju onda su to svakako srednji vijek i suvremena povijest (20. stoljeće), potom slijede teorijske teme, novi vijek i antika, a na začelju je povijest 19. stoljeća.

Uredništvo je sve do sedmog broja izbjegavalo imati recenzente objašnjavajući to na sljedeći način: „*Epulon* ne želi biti šturi ‘pseudoznanstveni’ studentski časopis kojeg nitko ne čita, a još manje citira. Zbog tih razlika u *Epulonu* nema reczenzata, koji bi umanjili taj ‘studentski štih’, ali je zato korišten znanstveni aparat, koji je nezaobilazan za ovakvu vrstu izdanja.“ Stajalište uredništa se mijenja na prijedlog profesora s njihova fakulteta, te se uvode recenzenti za članke iz teme broja, a sve s ciljem podizanja kvalitete časopisa na višu razinu. Recenzenti sedmoga broja su Slaven Bertoša, Klara Buršić-Matijašić i Igor Duda. Uvođenjem reczenzata stvoreni su uvjeti za dobivanje jednog ECTS boda objavom članka u *Epulonu*.

Pulska udruga studenata povijesti ISHA osnovana je u prosincu 2001. godine. Aktivna je na međunarodnim susretima ISHA-e – do danas je sudjelovala na više domaćih i međunarodnih konferencija. Na godišnjoj konferenciji u Nijmegenu u Nizozemskoj (26-31. ožujka 2002), čija je tema bila „Otkrivanje novih svjetova“, radove su izložili: Mladen Bršić („Žrtve istraživanja svemira“), Milan Radošević („Rimsko osvajanje Istre“) i Ivan Žagar („Izbjeglički pojmovnik vezan za migracije Hrvata pred Otomanima od polovice XV. do sredine XVI. stoljeća“). Potom sudjeluju na godišnjem seminaru u Dubrovniku (8-13. listopada 2002; tema seminara bila je „Ljudska prava“) na kojem su predstavljena dva rada pulskih studenata: Milana Radoševića „Prostitucija u Puli u prvoj polovici XX. stoljeća“ i Ivana Žagara „Položaj žene u braku na području srednjovjekovne Dalmacije (XIII. – XV. st.)“. Na konferenciji u Helsinkiju (travanj 2003) sudjelovalo je dvanaest članova pulske ISHA-e. Konferenciju u Puli (travanj 2004) organizirala je ISHA Pula i na njoj je prisustvovalo stotinjak članova ISHA-e iz cijele Europe, a tema je bila „Trgovina i komunikacije“. Studenti pulskog ogranka ISHA-e sudjelovali su na ljetnom seminaru u njemačkom gradu Heidelbergu 2004. godine i XVI. međunarodnoj godišnjoj konferenciji na Ohridu u Makedoniji (2005), te na konferenciji u listopadu 2005. u

Heidelbergu u Njemačkoj, a zatim na XVII. međunarodnoj godišnjoj konferenciji u Utrechtu u Nizozemskoj (travanj 2006; tema konferencije: „Ideologije kroz povijest“). Organizirali su Prve jadranske susrete studenata povijesti u Puli u ožujku 2006. (sudjelovali su studenti iz Pule, Rijeke, Zadra i Splita, a tema susreta bila je „Jadranski imaginarij“). Sudjelovali su zatim na Drugim jadranskim susretima studenata povijesti u Rijeci (2007, s temom „Brodogradnja“, „Trgovina“ i „Pomorske bitke na Jadranu“), kao i na Trećim jadranskim susretima održanim u ožujku 2008. u Splitu (tema susreta bila je „Jadranska svakodnevica kroz povijest“), te na Četvrtim jadranskim susretima održanim u ožujku 2009. u Puli (tema – „Krv, znoj i suze“). Pulski studenti sudjelovali su i na ISHA-inom jesenskom seminaru u Pisi (2009; tema „Multikulturalnost i Balkan“). U travnju 2011. ISHA Pula organizirala je godišnju međunarodnu konferenciju ISHA-e, a tema konferencije bila je „Istok i Zapad: premošćivanje razlika“.

Pro tempore (Zagreb, br. 1/2004 – 6-7/2009)

Časopis Kluba studenata povijesti – ISHA Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu započinje s izlaženjem 2004. godine, a uređuje ga Ivan Dujmić. U kasnijim brojevima urednici su: br. 2/2005. i 3/2006. Maja Crnjac, br. 4/2007. uredništvo – Filip Šimetin Šegvić, Goran Mihelčić, Martina Borovčak i Jasmina Skočilić, br. 5/2008. Tomislav Bali te br. 6-7/2009. Nikolina Sarić. Troškove časopisa pokriva Odsjek za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Časopis je prvenstveno namijenjen studentima povijesti i studentima srodnih disciplina s Filozofskog fakulteta u Zagrebu, ali svoje radove mogu slati i studenti drugih hrvatskih i stranih fakulteta. Svrha časopisa je promicanje i objavljivanje radova studenata povijesti te njihovo poticanje i usmjeravanje ka historiografskom radu. U nakladi, kao i broju stranica, *Pro tempore* varira – početna naklada bila je 200 primjeraka, potom se povećava na 500, a zadnji je broj tiskan u 300 primjeraka. Broj stranica se kreće od 96 pa sve do zadnjeg dvobroja na čak 415 stranica. Izlazi redovito – jednom godišnje, dok je 2009. izašao kao dvobroj.

Već od prvoga broja časopis je podijeljen na cjeline: proslov, rasprave – članci, prikazi, intervju, In memoriam i bilješke. Prvi volumen nema tematski dio te je zanimljivo da se bilješke svih radova nalaze na posljednjim stranicama časopisa, a ne ispod članka na koji se odnose. Već u drugom broju bilješke se pišu ispod teksta članka, a i sadržaj je malo promijenjen (proslov, rasprave – članci, eseji i izvješća), ali još uvijek nema tematskog dijela. I treći broj donosi promjene u strukturi časopisa, tako je sada podijeljen na sljedeće cjeline: proslov, rasprave – članci, izlaganja, prikazi, izvješća i upute suradnicima. Značajna novost su i sažetci (summary) na engleskom jeziku, kojih u prethodna dva broja nije bilo. Četvrti broj, uz već ustaljene rubrike: uvodna riječ (ranije proslov), rasprave i članci, prikazi i recenzije, izvješća te upute suradnicima, donosi i nekoliko posebnih rubrika: prijevod, četiri stoljeća od osnutka Collegium Zagabiense i L'esprit de l'histoire. Peti broj se vraća svojim ustaljenim

rubrikama: uvodna riječ, rasprave i članci, prikazi i recenzije, osvrti i izvješća, razgovori te upute suradnicima. Broj 6-7/2009. ima impresivnih 415 stranica, a sadrži sljedeće rubrike: eseji, članci, rasprave, prikazi i recenzije, prijevodi, Anniversaria et necrologia (sljednica rubrike L'esprit de l'histoire), Stota obljetnica osnutka Katedre za pomoćne povijesne znanosti i razgovori. U broju 6-7/2009. po prvi put se uvodi tema broja; prve dvije teme su *Kulturna povijest i rodna povijest*. Osim uvođenja teme broja, novitet su i prikazi i kritike filmova koji svojom temom ili konceptom izravno ulaze u domenu povijesnih znanosti. Recenzenti su uvedeni tek od broja 6-7/2009. godine, a oni su: Damir Agićić, Zrinka Blažević, Jasna Galjer, Tomislav Galović, Ivo Goldstein, Hrvoje Klasić, Petar Korunić, Bruna Kuntić-Makvić, Mirjana Matijević-Sokol, Zrinka Nikolić-Jakus i Drago Roksandić.

Teme kojima se bave studenti povijesti i drugi autori u ovom časopisu prilično su heterogene, ali kronološki gledano najviše ih se odnosi na srednji vijek, potom suvremenu povijest i novi vijek, dok su ostala razdoblja manje zastupljena. Osim pisanja vlastitih radova studenti prevode i radove stranih povjesničara, pišu osvrte na historiografska događanja, te osim ustaljenog prikaza knjiga prikazuju i kritički se osvrću na igrane i dokumentarne filmove.

Udruženje studenata povijesti ISHA Zagreb osnovano je 1994. godine, a značajniju aktivnost pokazuje već 1997. organizacijom međunarodnog seminara *Man and Sea* u Puli, na kojem je sudjelovalo više od trideset studenata iz desetak zemalja, dok je zbornik radova *ISHA Jurnal – Man and Sea* tiskan 1998. godine. Godine 2000. u Zagrebu je održana XII. međunarodna konferencija ISHA-e, s temom *The Century*, na kojoj je sudjelovalo oko 150 studenata iz više zemalja, a nakon konferencije pod istim je nazivom izdan zbornik radova. Godine 2002. studenti su organizirali međunarodni seminar u Dubrovniku, na kojemu je sudjelovalo tridesetak studenata, a tema seminara bila je *Human rights*. Godine 2004. pokrenut je časopis *Pro tempore*, a organiziran je i manji regionalni simpozij u Zagrebu, u suradnji s Udruženjem studenata filozofije (USF) s Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Tema simpozija bila je *Čovjek i povijest*, a sudjelovali su studenti iz Hrvatske, Slovenije i Makedonije. Iste godine, u mjesecu svibnju, delegacija studenata sudjelovala je na godišnjoj konferenciji ISHA-e u Puli „Croatia: Trade and Communications“, a u suradnji sa Maticom hrvatskom organizirala je predavanje Stefana Petrungara. U svibnju godine 2005. ISHA Zagreb organizirala je međunarodni simpozij na temu „Europa i islam, prošli i sadašnji odnosi“ održan na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, a u istom mjesecu te godine u Umagu se održao drugi po redu Hrvatski studentski kongres na kojemu je sudjelovalo i dvoje predstavnika ISHA-e Zagreb. Godine 2006. ISHA Zagreb organizirala je međunarodni seminar u Zagrebu, kojem je tema bila *Cultural and Historiographical perception of Balkans*. U svibnju 2009. godine članovi ISHA-e sudjelovali su u organizaciji okruglog stola „Nova dubrovačka historiografija: dr. sc. Nenad Vekarić i suradnici“, održanog u prostoru Hrvatskog državnog arhiva u Zagrebu, a na Filozofskom fakultetu u Zagrebu organizirali su i

projekciju dokumentarnog filma „Duhovi Zagreba“ redatelja Jadrana Bobana. Iste godine organizirali su međunarodnu konferenciju u Zagrebu na temu *Turning Points in History*.

Klepsidra (Rijeka, br. 1/2007 – 3-4/2008)

Časopis udruge studenata povijesti „Malleus“ Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci započinje s izlaženjem 2007. godine, a glavni urednik je Igor Eterović. Naredni broj ureduje Kristian Benić, a svezak 3-4/2008. Dario Jadreškić. Časopis je financiran od strane Zaklade Sveučilišta u Rijeci. Namijenjen je studentima riječkog studija povijesti, ali i svim studentima ostalih odsjeka Filozofskog fakulteta u Rijeci kojima se na ovaj način pruža prostor za dodatni angažman povrh njihova studija. Časopis ima prepoznatljivu naslovnicu i dizajn, ne manje od 300 stranica te nakladu od 250 primjeraka. Predviđeno je da izlazi dva puta godišnje – što je u prvoj godini izlaženja i ostvareno, a 2008. izlazi kao dvobroj (3-4).

Već od prvog broja časopis je podijeljen na stalne rubrike: uvodna riječ, rasprave i članci, prikazi i osvrti, bibliografija i zahvale. Jednako tako od prvog broja postoje i sažetci na stranim jezicima – engleskom, njemačkom i talijanskom, a od drugoga broja i sažetci na francuskom. Recenzenti su uvedeni već od prvog broja; to su Miroslav Bertoša, Slaven Bertoša i Petar Strčić. Recenzenti za broj 2/2007. i 3-4/2008. su Miroslav Bertoša i Slaven Bertoša.

Prvi broj časopisa obrađuje prvenstveno teme srednjovjekovne svjetske povijesti, dok u drugom broju više dominiraju teme iz hrvatske, odnosno lokalne povijesti (Istra, Hrvatsko primorje, Gorski kotar i Lika) te se uočava usmjerenost prema povijesti 20. stoljeća. Broj 3-4 pokriva razne teme iz različitih razdoblja, između ostalog i lokalne teme. U posljednjoj rubrici prvog broja Kristian Benić i Igor Eterović objavljaju „Temeljnu bibliografiju za istraživanje povijesti kvarnerske obale“ u kojoj na 85 stranica donose popis raznih publikacija i zbornika koji obraduju lokalne teme (kvarnerske obale). S bibliografijom kvarnerske obale nastavljaju i u drugom broju, dok u dvobroju (3-4) objavljaju temeljnu bibliografiju za istraživanje povijesti Istre (prvi dio).

Udruga studenata povijesti „Malleus“ osnovana je u prosincu 2006. godine pri Filozofskom fakultetu u Rijeci. Već u prosincu naredne godine organizira Druge jadranske susrete studenata povijesti u Rijeci, na kojem sudjeluju studenti povijesti iz Pule, Zadra i Splita. Udruga sudjeluje i na Trećim i Četvrtim jadranskim susretima u Splitu i Puli, a organizirala je Pete jadranske susrete u ožujku 2010. u Rijeci i sudjelovala na Šestim jadranskim susretima 2011. u Splitu. Članovi udruge organiziraju i ciklus okruglih stolova pod nazivom „Drugi pogled“, čiji je cilj na jednom mjestu okupiti hrvatske i povjesničare susjednih zemalja (rijec je o historiografijama Italije, Slovenije, Mađarske, Srbije, Bosne i Hercegovine i Crne Gore), s ciljem dobijanja uvida kako na ista povijesna zbivanja gledaju predstavnici različitih historiografija. Organizirali su niz predavanja i radionica s povijesnim i mitološkim temama

u sklopu projekta "Mala škola fantastike" koji se održava u Opatiji. Sudjelovali su i na međunarodnoj konferenciji studenata povijesti ISHA u Puli 2011. godine. Udruga organizira i projekcije filmova pod nazivom Cinemaforum, na kojima se nastoji zbližiti profesore i studente te poboljšati njihovu suradnju.

Rostra (Zadar, br. 1/2008 – 2/2009)

Časopis Kluba studenata povijesti Odjela za povijest Sveučilišta u Zadru izlazi od 2008. godine, a uređuje ga Eduard Visković. Financiran je od Studentskog zbora Sveučilišta u Zadru, a u njemu svoje radove objavljaju studenti povijesti Sveučilišta u Zadru. Tiska se u 200 primjeraka, a zamišljeno je da izlazi jednom godišnje – što je i ostvareno u godinama 2008. i 2009. Već u uvodu prvoga broja uredništvo tvrdi da časopis ne teži znanstvenim radovima, već da je to studentski časopis i da ozbiljnost tekstova ovisi samo o njihovim autorima.

Rostra ima prepoznatljivu naslovnicu i dizajn. Predstavlja širok raspon tema koje su studenti imali prilike obraditi putem seminarskih radova ili u obliku samostalnih radova. Teme kojima se studenti bave su raznolike – odnose se na događaje iz lokalne, nacionalne i svjetske povijesti, a razdoblja koja ih najviše zanimaju su suvremena povijest, potom antika, novi vijek i 19. stoljeće. Časopis je od prvog volumena sadržajno definiran na sljedeće rubrike: uvod, gost broja, nacionalna povijest, svjetska povijest, recenzije, zanimljivosti, izvještaji i upute suradnicima za pisanje članaka. Drugi broj (175 str.) je opsežniji od prvog (93 str.), ali je podijeljen u manje rubrika (uvod, nacionalna povijest, svjetska povijest, zanimljivosti te upute suradnicima za pisanje članaka) koje su zato sadržajno bogatije.

U studenome 2006. godine osnovan je Klub studenata povijesti pri zadarskom sveučilištu. Ubrzo potom studenti počinju s godišnjim organiziranjem Dana povijesti na Sveučilištu u Zadru. Prvi Dani povijesti s temom "Femme fatale kroz povijest" održani su 27.-29. ožujka 2007. u Zadru. U ožujku 2008. organizirani su II. dani povijesti s temom "Pokreti mlađih kroz povijest", te je predstavljen prvi broj časopisa *Rostra*. U mjesecu travnju 2009. godine održani su III. dani povijesti s temom „Ubojstvo kao način stjecanja ciljeva“, uz promociju drugog broja časopisa *Rostra*. Četvrti po redu Dani povijesti, s temom „Mit kao odraz povijesne zbilje“, organizirani su u ožujku 2010., a u ožujku 2011. održani su V. dani povijesti, s temom „Sive eminencije“. Godine 2008. i 2010. članovi udruge sudjelovali su i na *Dies historiae* u Zagrebu. U studenome 2011. Klub studenata povijesti mijenja naziv u ISHA Zadar.

Essehist (Osijek, br. 1/2009 – 2/2010)

Časopis studenata povijesti i drugih društvenih i humanističkih znanosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku posljednji je pokrenut studentski časopis te započinje s izlaženjem 2009. godine pod uredništvom Luke Pejića. Naklada prva dva broja je 150 primjeraka, sadrži 80 odnosno 106 stranica,

u prepoznatljivom i modernom obliku, suvremenog dizajna, sadrži velik broj slika, karata i ilustracija. Predviđeno je da izlazi jednom godišnje.

Od početka izlaženja časopis ima definiranu temu broja – prva tema su *Totalitarni režimi*. Slijedom zadane teme i većina radova u prvom broju otpada na povijest 20. stoljeća, jedan na antiku te nekoliko teorijskih radova kao što su „Ideologija i globalizacija“ i „Totalitarizam i ateizam“. U prvom broju nalazi se 14 članaka na temu totalitarnih režima te tri rada posvećena gradu Osijeku, Filozofskom fakultetu u Osijeku i ISHA-i. Drugi broj je, kroz temu broja, posvećen gradu Osijeku – *Osijek kroz povijest*, a u njemu se u 20 radova obrađuje povijest Osijeka od njegovih prvih stanovnika pa sve do današnjih dana. Objavljeni su radovi iz svih povijesnih razdoblja. Časopis nije podijeljen u posebne rubrike već se članci, prikazi, izvještaji i dr. nižu jedni za drugima. U časopisu nema sažetaka na stranim jezicima, a većina radova ne sadrži znanstveni aparat.

Essehist od početka izlaženja ima recenzente – profesore i asistente matičnog fakulteta. Recenzenti prvog broja su Mario Jager i Sladana Josipović, a u drugom broju im se pridružuje i Dubravka Božić-Bogović.

Udruga studenata povijesti ISHA-Osijek osnovana je u listopadu 2007. godine pri Filozofskom fakultetu u Osijeku. Njezini članovi sudjelovali su na seminarima u Berlinu 2007. godine, Zagrebu 2009, Utrechtu 2009. te u siječnju 2010. godine na seminaru u Marburgu u Njemačkoj. Tema seminara u Marburgu bila je – „Biti povjesničar: prilike i odgovornosti u prošlosti i sadašnjosti“, a na njoj je sudjelovao Marko Bagić. U travnju 2010. održan je i seminar u Helsinkiju u Finskoj na temu „Integracije kroz povijest“, a izlaganja su imali i članovi ISHA-e Osijek – Marko Bagić, Sergej Filipović i Maja Vonić. Studentska udruga ISHA-Osijek u suradnji s Filozofskim fakultetom u Osijeku organizirala je 2007/2008. godine novogodišnji međunarodni seminar na temu „Rat“.

Zaključno

Naposljetku valja istaknuti da časopisi studenata povijesti predstavljaju hvalevrijedne projekte što, osim kao dopunski nastavni medij koji mogu poslužiti razvoju kulture čitanja historiografske periodike, prvenstveno služe za afirmaciju mladih povjesničara, otvarajući im prostor za prezentaciju njihovih radova te za njihov profesionalni razvoj. Ujedno i same udruge studenata povijesti imaju veliku važnost za studente, kako članove udruga tako i sve ostale, jer svojim radom nastoje studentima još više približiti povijest, ostvariti bolju suradnju između profesora i studenata, kao i upoznati studente s domaćim i svjetskim kretanjima u historiografiji te, u konačnici, kroz predavanja, projekcije filmova, organiziranje izleta i druženja, zbližiti same studente.

Radovi objavljeni u studentskim časopisima

Epulon

Godina 1, broj 1/2003: *Intervju:* dr. sc. Robert Matijašić (st. 8-9). *Članci:* Jelena Constantini: „Paleolitska umjetnost“ (str. 10-13); Milan Radošević: „Rimsko osvajanje Istre“ (str. 14-18); Aleksandar Žigant: „Eufrazijeva bazilika u Poreču“ (str. 19-24); Tomislav Sergio: „Kralj Tomislav“ (str. 25-27); Aleksandra Radočević: „Eleonora Plantagenet“ (str. 28-31); Luka Tidić: „Istarski razvod“ (str. 32-36); Ivan Žagar: „Izbjeglički pojmovnik vezan uz migracije Hrvata pred Otonima, od polovice XV. do sredine XVI. stoljeća“ (str. 32-36); Slavica Tobok: „Prikaz srednjovjekovnog čovjeka kroz istarske glagolske grafile“ (str. 37-38); Jasenko Zekić: „Pula tridesetih i četrdesetih godina dvadesetog stoljeća: iz sjećanja njezinih žitelja“ (str. 39-45); Mladen Brščić: „Povijest nesreća svemirskoga programa od Bondarenka 1961. do Columbije 2003.“ (str. 46-48) i Thomas Foerster: „The Germans and the Polish emigration after 1831“ (str. 49-51).

Godina 2, broj 2/2004: *Uvod u broj:* Milan Radošević: „Kultura – oplemenjivanje duha“ (str. 7-8). *Gost broja:* Milan Rakovac: „K. und K. nostalgijski ili utopija Mitteleuropa“ (str. 9-14). *Članci:* Željko Cetina: „Prilike u Istri za vrijeme Rimskoga carstva“ (str. 15-21); Ivan Žagar: „Prve slavenske (hrvatske) zajednice u Istri i njihov odnos prema autohtonom stanovništvu“ (str. 22-26); Sanja Banko: „Književnost hrvatskog latinizma“ (str. 27-31); Slavica Tobok: „Istarske differencije“ (str. 32-35); Dragan Živković: „Slavonija i Osmansko carstvo“ (str. 36-41); Martina Batel: „Glazba u Hrvatskoj početkom 80-ih ili ‘novi val’“ (str. 42-46); Jelena Costantini: „Kretsko-mikenska kultura“ (str. 49-54); Luka Tidić: „Indija svjetsko egoističko čudo ili koktel okolnosti“ (str. 55-60); Mladen Brščić: „Miyamoto Mushashi“ (str. 61-64); Saša Ergotić: „Novi Zeland i Mauri“ (str. 65-68) i Mihovil Dabo: „Stvaranje Orijenta“ (str. 69-72.). Rubrika *Povjesni kolorit:* „ISHA-Pula: jučer, danas, sutra“ (str. 75); *Intervju* – dr. sc. Miroslav Bertoša o projektu Istarske enciklopedije (Romina Jagar). Rubrika *Obljetnice:* Marija Vuković: „Stoljeće zgrade Filozofskog fakulteta u Puli“ (str. 78-79); Marlena Lakić: „Četrdeset i pet godina postojanja Državnog Arhiva u Pazinu“ (str. 80-81); Roberta Čvek: „Pad Carigrada 1453.“ (str. 82-83) i Mladen Majušević: „Stotinu godina od prvog leta braće Wright“ (str. 84). Rubrika *Istarska baština:* Mario Miletić: „Motovunski zavičaj“ (str. 85-88) i Ozren Catela: „Balota i Rakalj“ (str. 89-91). Rubrika *Smiješna strana povijesti:* Tomislav Sergio: „Citati“. Rubrika *Recenzije:* Nataša Knežević: Asa Briggs, Socijalna povijest Engleske, Barbat, Zagreb 2003; Nataša Knežević: Conrad Totman, Povijest Japana, Barbat, Zagreb 2003; Nataša Knežević: Drago Roksandić, Triplex confinium ili o granicama i regijama hrvatske povijesti 1500.-1800., Barbat, Zagreb 2003. i Nataša Knežević: Mladen

Tomorad, Egipat u Hrvatskoj, Barbat, Zagreb, 2003. Rubrika *In memoriam*: dr. Eduard Čalić, Andrej Komac i Slaven Skoko.

Godina 3, broj 3/2005: *Uvod u broj*: Milan Radošević: „Cenzura istine u svrhu ‘viših’ ciljeva“ (str. 9-12). *Intervju*: akademik Petar Strčić (Željko Cetina, str. 13-24). *Članci*: Jasenko Zekić: „Pojava cenzure i manipulacije na dva rimska natpisa pronađena u Istri“ (str. 25-32); Ivan Žagar: „O Rižanskom placitu i identitetu vojvode Ivana“ (str. 33-43); Mario Miletić: „Tko je zapravo Grgur Ninski“ (str. 45-52); Aleksandar Žigant: „Vještice kroz povijest“ (str. 53-58); Marija Vuković: „Etnogeneza – vječno traženje korijena“ (str. 59-70); Mihovil Dabo: „Uklanjanje spomenika banu Jelačiću 1947. godine“ (str. 71-79); Milan Radošević: „Reakcija Tita na Rezoluciju Informbiroa: sukob sa ‘staljinistima’ ili eliminacija kritike?“ (str. 81-97); Luka Tidić: „Kumranski spisi ili Svici s Mrtvoga mora“ (str. 101-108); Željko Cetina: „Caru carevo, Bogu Božje“ (str. 109-118); Sanja Banko: „Nastanak prvih kolonijalnih carstava – španjolska osvajanja“ (str. 119-126); Mladen Majušević: „Francuska Ekvatorijalna Afrika – manipulacija u kolijevci ljudskog roda“ (str. 127-139); Mladen Brščić: „Joseph Goebbels – Dirigent propagande Trećega Reicha“ (str. 141-148) i Clare Ciborowska: „Propaganda in Britain and Germany in World War One“ (str. 149-164). Rubrika *Povijesni kolorit*: „ISHA-e Pula: Jučer, danas, sutra“ (str. 167-168). Rubrika *Kulturna baština*: Neven Trgovčić: „Tvrđava Pula“ (str. 169-176); Ozren Catela: „Joakim Rakovac, šezdeseta godišnjica pogibije heroja“ (str. 177-180); Jelena Rupčić: „Arheološki muzej Istre: zgrada u kojoj stanuju vjekovi“ (str. 181-186). Rubrika *Obljetnice*: Ivan Čirjak: „50 godina Filozofskog fakulteta u Zadru“ (str. 187-190); Marija Vuković: „Stota obljetnica teorije relativnosti“ (str. 191-194); Irene Franković: „Obilježavanje 60-te godišnjice završetka Drugog svjetskog rata 1945.-2005.“ (str. 195-198). Rubrika *O metodici nastave povijesti*: Dragan Živković: „Udžbenici povijesti u vrijeme Druge Jugoslavije“ (str. 199-206). Rubrika *Recenzije*: Nataša Knezović: Marina Miličević Bradač, Stara Grčka. Grci na Crnome moru, Školska knjiga, Zagreb 2004; Nataša Knezović: Aleksandar Stipčević, Socijalna povijest knjige u Hrvata, Školska knjiga, Zagreb 2004; Nataša Knezović: Ivor Karavanić, Život neandertalaca, Školska knjiga, Zagreb 2004. Rubrika *Zanimljivosti*: Vana Dominis: „Atlantida – mit ili stvarnost“ (str. 211-212); Irene Franković: „Orson Wells: rat svjetova“ (str. 213-216); Vladimir Papić: „Larry Flynt“ (str. 217-220). Rubrika *Reagiranje*: osvrt Marlene Lakić na stanje medija u Hrvatskoj. Rubrika *Errata corrigē*: Mihovil Dabo: „Stvaranje Orijenta“. Rubrika *In memoriam*: dr. Antun Giron.

Godina 4, broj 4/2006: *Uvod u broj*: Milan Radošević: „Velikani i povijest“ (str. 9-12). *Gost broja*: dr. sc. Ivo Goldstein: „Josip Broz Tito: između skrupuloznog historičarskog istraživanja i političke manipulacije“ (str. 13-28). *Članci*: Marin

Percan: „Pet sarkofaga pulske katedrale“ (str. 29-36); Mario Miletić: „Biskup Nikola Modruški“ (str. 37-43); Nevena Radović: „Fra Luka Ibrišimović“ (str. 45-53); Anita Buhin: „Proštinska buna“ (str. 55-63); Aleksandar Žigant: „Od marge do povijesne ličnosti – Miroslav Krleža“ (str. 65-71); Ivan Žagar: „Navijačke skupine: problem nacionalizma od Titove smrti do 1986. godine“ (str. 73-83); Jelena Rupčić, Jasenko Zekić: „Filozof iz bačve“ (str. 87-99); Hrvoje Badurina: „Galileo Galilei“ (str. 101-107); Hana Žerić: „Emiliano Zapata“ (str. 109-114); Goran Šaponja: „Zaboravljeni podmorničarski as“ (str. 115-121); Marlena Lakić: „Velika Duša“ (str. 123-128) i Luka Tidić: „Martin Luther King, borac za prava crnaca“ (str. 129-136). Rubrika *Povijesni kolorit*: Mladen Majušević: „ISHA Pula: Jučer, danas, sutra“ (str. 139-142). Rubrika *Kulturna baština*: Aldo Šuran: „Rimska spomenička baština u istočnoj Istri“ (str. 143-148); Ozren Catela: „Tone Peruško“ (str. 149-152); Irene Franković: „Mediteranski kiparski simpozij“ (str. 153-154). Rubrika *Putopis*: Marko Jelenić: „Putovanje kroz vrijeme“ (o dvigradskom kraju), (str. 155-158). Rubrika *Obljetnice*: Zoran Bjelopetrović: „Katalog svjedoka istine Matije Vlačića Ilirika povodom 450. godišnjice od objavljivanja“ (str. 159-162); Marija Vuković: „250. Obljetnica rođenja W. A. Mozarta“ (str. 163-164); Vana Dominis: „Nikola Tesla – 150. godišnjica rođenja“ (str. 165-168); Željko Cetina: „150. godina brodogradilišta Uljanik“ (str. 169-174); Irene Franković: „Obilježavanje 85. godišnjice Labinske republike“ (str. 175-176) i Dragan Živković: „Bitka za Vukovar: petnaest godina poslije – povijest koja još to nije“ (str. 177-182). Rubrika *O metodici nastave povijesti*: intervju s mr. Igorom Dudom na temu Bolonjskog procesa na Filozofskom fakultetu u Puli (Dragan Živković, str. 183-190). Rubrika *Velike bitke*: Karin Peruško: „Iskrcavanje na Normandiju ili Dan D“ (str. 191-200). *Prikazi*: Jasenko Zekić: Istarska enciklopedija, Lek-sikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb 2005; Jasenko Zekić: Igor Duda, U potrazi za blagostanjem; O povijesti dokolice i potrošačkog društva u Hrvatskoj 1950-ih i 1960-ih, Srednja Europa, Zagreb 2005; Željko Cetina: Miroslav Ber-toša et al., Pula: tri tisućljeća mita i stvarnosti: tri tisuće godina Pule, C.A.S.H., Pula 2005; Željko Cetina: Zdenko Balog, Roč u srednjem vijeku: Roč i Rošćina od kasne antike do Uskočkih ratova, Reprezent, Buzet 2005. Rubrika *Zanimljivosti*: Mladen Majušević: „Odnos pojedinih hrvatskih kasnosrednjovjekovnih komuna prema seksualnim anomalijama“ (str. 209-216); Martina Batel: „Hrvatsko-talijanski odnosi u međuratnom razdoblju“ (str. 217-222); Slavica Tobok: „Život žena u socijalizmu – sa socijalnog aspekta“ (str. 223-228); Vladimir Papić: „Alan Ford – što je značio ljudima“ (str. 229-232); Saša Ergotić: „Sedam svjetskih čuda“ (str. 233-238). Rubrika *Izvještaji*: Marlena Lakić: „Redipuglia i Kobarid“.

Godina 5, broj 5/2007: *Uvod u broj*: Željko Cetina: „Oblikovanje ljudske svakodnevnice: s osvrtom na filmsku umjetnost“ (str. 9-10). *Gost broja*: akademik Nenad Cambi (Aldo Šuran, str. 11-18). *Članci*: Aldo Šuran: „Antički i

ranosrednjovjekovni mozaici u Puli“ (str. 19-29); Marko Jelenić: „Ples mrtvaca – nitko nije pošteđen“ (str. 31-36); Dragana Šmitran: „Park istarskih velikana u Pazinu“ (str. 37-40); Nina Džeko: „Posvećeno crno-bijelom junaku“ (str. 41-48); Zoran Bjelopetrović: „Stambena arhitektura: funkcionalnost ispred umjetnosti“ (str. 49-56); Mladen Majušević: „Azra – rock grupa koja je pokrenula svijet“ (str. 57-63); Mikela Milanović: „Michelangelo Buonarroti i papa Julije II“ (str. 67-72); Marin Percan: „Najpoznatiji knez srednjovjekovlja: na rubu mita i stvarnosti“ (str. 73-80); Dragan Živković: „Jean Baptiste Poquelin Molierre“ (str. 81-87); Ante Teklić: „Francisco Goya – ratni vizionar“ (str. 89-95); Željko Cetina: „Povjesničar sadašnjosti“ (str. 97-104); Nevena Radović: „Spasitelj skandalizator“ (str. 105-112); Marlena Lakić: „Povijest ljepote ili ljepota povijesti“ (str. 113-117). Rubrika *Povijesni kolorit*: Nine Džeko: „Kad umjetnici pišu... Grožnjan“ (str. 121-128). Rubrika *O metodici nastave povijesti*: Karin Peruško: „Multiperspektivnost“ (str. 129-132). Rubrika *Velike bitke*: Mirko Jurkić: „Domaće pohodi na Jadranu“ (str. 133-138). Rubrika *Kulturna baština*: Hana Žerić: „Sveta Foška u Batvačima“ (str. 139-144); Andrea Vlačić: „Povijest labin-skog muzeja“ (str. 145-148); Anita Buhin: „Od Politeame Ciscutti do Gradskega kazališta“ (str. 149-152); Sanja Orepić: „Brak na istarski način – zajednica na način brata i sestre“ (str. 153-156); Toni Morić: „Narodna glazbala Istre“ (str. 157-162); Sanja Banko: „U spomen na početke željezničkog prometa u Istri“ (str. 163-166). Rubrika *Obljetnice*: Aleksandar Žigant: „Sabor u Cetinu 1527. godine“ (str. 167-170); Dragan Živković: „Giuseppe Garibaldi: 200 godina rođenja“ (str. 171-174); Jelena Novoselec: „Dragutin Gorjanović-Kramberger: 150. obljetnica rođenja“ (str. 175-178); Rina Antolek: „Božo Težak: 100 godina rođenja“ (str. 179-180); Ivan Žagar: „Palestina: 50 godina od podjele“ (str. 181-182). Rubrika *Prikazi*: Slavica Tobok: Marija Mogorović-Crljenko, Nepoznati svijet istarskih žena, Srednja Europa, Zagreb 2006; Sanja Banko: Stipan Troglić, Katolička crkva u Istri: Nacionalno-političke idejne podjele (1880. – 1914.), C.A.S.H., Pula 2006; Jelena Novoselec: Jerzy Łojek, Doba markiza de Sadea; Ogledi o povijesti moralja i književnosti u Francuskoj 18. stoljeća, Srednja Europa, Zagreb 2004; Marin Percan: Drago Roksandić, *Triplex Confinium ili o granicama i regijama hrvatske povijesti 1500 – 1800*, Barbat, Zagreb 2003. Rubrika *Zanimljivosti*: Željka Kondić: „Rimljani – osvajači kao plesači“ (str. 193-196); Karin Peruško: „Rim igara i slobodnog vremena“ (str. 197-202); Slavica Tobok: „Prostitucija kroz povijest“ (str. 203-206); Vedran Bileta: „Ikone u Bizantu“ (str. 207-210). Rubrika *Izvještaj*: Luka Tidić: „Prvi Jadranski susreti“. Rubrika *Epulon – iz časopisa*: „Popis radova u časopisu Epulon od 1. do 5. broja“.

Godina 6, broj 6/2008: *Uvod u broj*: Aldo Šuran: „Pažnja posvećena istaknutim pojedincima“ (str. 9-10); *Intervju*: dr. sc. Darko Dukovski (str. 11-18). *Članci*: Nina Džeko: „Ivan Vitez od Sredne – od dvora do tamnice“ (str. 19-25); Matija

Prepušť: „Barun Franjo Trenk – grubijan koji je kralju oteo šah!“ (str. 27-36); Aldo Šuran: „Biskup Dobrila“ (str. 37-47); Mirko Jurkić: „Josip Juraj Strossmayer – biskup, političar i kolekcionar“ (str. 49-57); Marin Percan: „Pater patriae“ (str. 59-66); Jelena Novoselec: „Makedonac koji je osvojio svijet“ (str. 69-75); Nataša Haznadarević: „Papa Grgur VIII.“ (str. 77-82); Saša Vejzagić: „Saladin – život i djelo“ (str. 83-94); Željka Ferenčić: „Ivana Orleanska – genij ili figura?“ (str. 95-104); Sanja Orepić: „Posljednji vladar naroda Sunca“ (str. 105-112); Željka Kondić: „‘Otporan na metke’ – Geronimo – ratni vođa Chiricahua Apača“ (str. 113-118). Rubrika *Povijesni kolorit*: Željko Cetina: „Pod Učkon kućice bele“ (str. 121-132); Karin Peruško: „Antropološka demografija“ (str. 133-136); Anita Buhin: „Misal po zakonu rimskog dvora“ (str. 137-140). Rubrika *Velike bitke*: Sanja Orepić: „Bitka kod Kadeša“ (str. 141-144); Ivan Hrastovčak: „Okolnosti bitke kod Hastingsa“ (str. 145-150); Vedran Bileta: „Bitka kod Manzikarta“ (str. 151-156). Rubrika *Kulturna baština*: Hana Žerić: „Gradine grada Pule“ (str. 157-160); Toni Morić: „Sveti Mauro“ (str. 161-164); Andrea Vlačić: „Gotika i gotička crkva Svetog Nikole u Pazinu“ (str. 165-168); Alen Drandić: „Istarska narodna nošnja“ (str. 169-172). Rubrika *Obljetnice*: Ursula Rabar: „500 godina rođenja Marina Držića“; Ivanka Sironić: „Ukinuće pićanske biskupije 1788.“. *Prikazi*: Željko Cetina: Cees Noteboom, Kako biti Europljanin?, Fraktura, Zagreb 2005; Hana Žerić: Klara Buršić-Matijašić, Gradine Istre, povijest prije povijesti, *Žakan Juri, Pula 2007*; Anita Buhin: Miroslav Bertoša, Kruh, mašta & mast, Durieux, Zagreb 2007. Rubrika *Zanimljivosti*: Petra Valković: „Sarmati – ratnici stepa“; Mariana Derenčinović: „Krčki knezovi Frankopani“; Nina Džeko: „Ivan Kapistran – svetac, propovjednik, križar“; Miljana Hadžić: „Gorgona“. Rubrika *Izvještaji*: Darko Pereža: „Treći Jadranski susreti“.

Godina 7, broj 7/2009: *Uvod u broj*: Nina Džeko: „Mora i oceani – spone čovječanstva“ (str. 9-10); *Intervju*: profesor emeritus Miroslav Bertoša (str. 11-24). *Članci*: Hana Žerić: „Teatar Mediterana: more, luke i trgovina u prapovijesnoj Istri“ (str. 25-34); Mirko Jurkić: „Povijesni razvitak pomorstva na Jadranu (od prapočetaka do 1919).“ (str. 35-50); Sanja Orepić: „Štovanje Svetе Lucije na području Istre i Kvarnera“ (str. 51-63); Anita Buhin: „Ljetovati na Jadranu 1969.“ (str. 65-75); Saša Vejzagić: „Obilježavanje dana ratne mornarice u Hrvatskoj kroz dva politička sustava: Hvala mornarima“ (str. 77-88); Vedran Bileta: „Pomorska trgovina u Rimskome Carstvu“ (str. 91-100); Nina Džeko: „Putovanje od Massalijske do Marseillea“ (str. 101-107); Ivan Hrastovčak: „Svjetska mora pod budnim okom Španjolske“ (str. 109-123); David Orlović: „Prvi svjetski rat na Jadranu“ (str. 125-134); Nina Džeko: „Marseille“ (str. 137-146); Vedran Dukovski: „Bitka kod Kurska“ (str. 147-152). Rubrika *Izvori za istarsku povijest*: Pietro Kandler: „Statuti municipali di Rovigno“ (str. 153-306). Rubrika *Kulturna baština*: Alen Drandić: „Kažuni – privremena skloništa“ (str. 307-310). Rubrika *Obljetnice*:

Sanja Stojić: Pazinski kaštel“ (str. 311-314); Miljana Hadžić: „Historicizam u Puli“ (str. 315-320); Ursula Rabar: „Svjetska izložba u Parizu – 120. obljetnica Eiffelova tornja“ (str. 321-326); Igor Stanić: „90 godina mirovne konferencije u Versaillesu“ (str. 327-330); Aldo Šuran: „15 godina Odsjeka za povijest u Puli: Intervju s prof. Maurizijom Levakom“ (str. 331-335). *Prikazi*: David Orlović: Dario Petković, Ratna mornarica Austro-Ugarske monarhije: brodovi u K.u.K. Kriegsmarine s prijelaza iz 19. u 20. stoljeće do kraja Prvog svjetskog rata, C.A.S.H., Pula 2004; Anita Buhin: Nevio Šetić, Istra za talijanske uprave. O istarskoj emigraciji i njenom tisku u Zagrebu 1918.-1941., Dom i svijet, Zagreb 2008; Hana Žerić: Klara Buršić-Matijašić, Gradinska naselja; Gradine Istre u vremenu i prostoru, Leykam international, Zagreb 2008. Rubrika *Zanimljivosti*: Sanja Orepić: „Hetitska umjetnost“ (str. 343-346); Jelena Novoselec: „Nabatejci i crveni grad Petra“ (str. 347-350); Petra Valković: „Vitezovi“ (str. 351-357); Vedran Stanić: „Atentat na Hitlera – operacija Valkyrie“ (str. 357-360). Rubrika *Izvještaji*: Sara Konić: „Četvrti Jadranski susreti studenata povijesti“; Katherine Rein: „Multikulturalnost i Balkan – jesenski seminar ISHA-e u Pisi“.

Essehist

Godina 1, broj 1/2009: *Uvodna riječ*: Luka Pejić; Marko Bagić: „Kratka povijest Filozofskog fakulteta i studija povijesti u Osijeku“; Sanja Merčep: „International Students of History Association (ISHA)“; Domagoj Tomas: Dvjesto godina od kraljevskog i slobodnog grada Osijeka“. *Članci*: Segrej Filipović: „Staljin – profil diktatora“ (str. 5-13); Domagoj Tomas: „Enver Hodža – balkanski Staljin“ (str. 14-18); Denis Njari: „Miklos Horthy De Nagybanya“ (str. 19-24); Luka Pejić: „Odnos totalitarnih režima prema kulturi i urbanom planiranju“ (str. 25-32); Ivan Horvat: „Leni Riefenstahl – ubojice kroz oči umjetnice“ (str. 33-38); Marko Bagić: „Umjetnička djela diktatora“ (str. 39-45); Maja Vonić, Perica Vujić: „Jezična politika u NDH“ (str. 46-51); Dino Kričkić: „Tajne službe kao represivna oruđa totalitarnih režima 20. stoljeća“ (str. 52-59); Davorin Ćuti: „Ideologija i globalizacija“ (str. 60-63); Mario Jager, Maja Stjepanović: „Odraz Cezarove diktature u Egiptu“ (str. 64-68); Dražen Šimleša: „Španjolska revolucija“ (str. 69-71); Ivica Šola: „Totalitarizam i ateizam“ (str. 72-73); Luka Pejić: „George Orwell: 1984“ (str. 74-75); Ivan Horvat: „Posljednji škotski kralj“ (str. 76). *Strip*: Domagoj Rapčak (crtež), Luka Pejić (ideja): „Kontrola“. *Povjesna fotografija*: Sanja Merčep: „Pali vojnik“.

Godina 2, broj 2/2010: *Uvodna riječ*: Luka Pejić. *Članci*: Zvonimir Glavaš: „Mostovi i zidine Osijeka“ (str. 2-9); Zvonimir Zvonar: „Crtice iz povijesti Rim-ske Murse“ (str. 10-12); Dubravko Aladić: „Plemićka i velikaška obitelj Korod“ (str. 13-17); Perica Vujić: „Tko je šetao osječkim ulicama u 16., 17. i 18. st.?“ (str. 18-22); Marko Bagić: „Osječka svakodnevica u prvoj polovici 19. st.“ (str.

23-25); Ivan Horvat: „Noćni život i zabava u Osijeku na prijelazu 20. st.“ (str. 26-31); Dejan Zelenak: „Vrijeme revolucionarnih zbivanja 1848. i 1849. god.“ (str. 32-35); Luka Pejić: „Radnički pokret u Osijeku (1867.-1920.)“ (str. 36-43); Sergej Filipović: „Osječko srednje školstvo od 1729. do poč. 1. svj. rata“ (str. 44-51); Andrea Vučetić: „Razvoj zdravstva do početka 2. svjetskog rata“ (str. 52-54); Dino Kričkić: „Povijest sporta u Osijeku“ (str. 55-60); Ana Mikolaš, Ivona Blatančić: „Osječki perivoji“ (str. 61-65); Ana Handal: „Sakuntala park“ (str. 66-69); Pavao Nujić: „Josip Juraj Strossmayer i Osijek“ (str. 70-73); Denis Njari: „Povijesni razvoj naselja Retfale“ (str. 74-76); Ivana Grgić-Vučemilović, Nataša Puljašić: „Jovan Stanislavljević Čaruga“ (str. 77-81); Domagoj Tomas: „Osijek na slici i na skici“ (str. 82-84); Jasna Šimić: „Kelti na području Osijeka“ (str. 85-86); Ervin Heine: „Priča iz povijesti srednjoeuropskoga Osijeka“ (str. 87-88); Mario Matoković: „Osječka crtačka škola“ (str. 89-90); Marko Bagić: „Seminari ISHA-e u Marburgu i Helsinkiju“; Denis Njari: „O povijesti s povjesničarkom: prof. Božić-Bogović“; Domagoj Tomas: „Doprinos škole Analu historiografiji“; Perica Vujić: „Knjiga – Ivana Šojat Kuči: *Unterstadt*“; Ivan Horvat: „Film – *Objektiv 350: Ljudi s periferije*“.

Klepsidra

Godina 1, broj 1/2007: *Članci:* Kristian Benić: „Problem zabave – napomene o prečesto zanemarivanome“ (str. 11-35); Sara Vukušić: „Zabava i igra u sva-kodnevnome životu Venecije“ (str. 37-60); Igor Eterović: „Svakodnevni život srednjovjekovne Venecije: trgovina kao ogledalo“ (str. 61-87); Daria Jadrešković: „Obrazovanje u srednjemu vijeku“ (str. 89-106); Tihana Ljubojević: „Dijete u društvenome okruženju srednjovjekovlja“ (str. 107-119); Klara Volarić: „Ivan Feretić“ (str. 121-132); Sara Vukušić: „Poštarstvo Rijeke (i Hrvatskoga primorja) od XVI. do kraja XVIII. st.“ (str. 133-150) i Sanjin Matijević: „Hrvatsko-srpski odnosi u XIX. i početkom XX. stoljeća“ (str. 171-189). Rubrika *Prikazi i osvrti:* Kristian Benić: Bakarski zbornik, br. 1-10 (1995-2005); Igor Eterović: Srednjovjekovlje u Liburnijskim temama, br. I-XV (1974-2003). Rubrika *Bibliografija:* Kristian Benić; Igor Eterović: „Temeljna bibliografija za istraživanje povijesti kvarnerske obale“ – objavljene su bibliografske jedinice sljedećih lokalnih zbornika Kvarnerske obale: I. Mošćenički zbornik (tri broja); II. Liburnijske teme (petnaest brojeva); III. Zbornik Kastavštine (četrnaest brojeva); IV. Grobnički zbornik (devet brojeva); V. Bakarski zbornik (deset brojeva); VI. Praputnjak – zbornik radova (dva broja); VII. Zbornik Katedre Čakavskog sabora Kostrena (jedan broj); VIII. Vinodolski zbornik (devet brojeva) i IX. Senjski zbornik (trideset i dva broja) (str. 217-302).

Godina 2, broj 2/2007: *Članci:* Igor Eterović: „Praxis – filozofski časopis kao odraz složene stvarnosti jednoga vremena“ (str. 13-73); Sanjin Matijević: „Odjeci

Rezolucije Informbiroa u Riječkome listu (1948.-1949.)“ (str. 75-104); Petra Pre-doević: „Operacija Braunschweig“ (str. 105-129); Bojan Horvat: „Fojbe očima povjesničara, a ne političara“ (str. 131-150); Sara Vukušić: „Razvrgnuće bakarskoga municipija s osvrtom na Škrljevo“ (str. 151-180); Daria Jadreškić: „Istrorumunji i istrorumunjski“ (str. 181-203); Klara Volarić: „Boris Godunov – sraz povijesne i umjetničke interpretacije“ (str. 205-217); Kristian Benić: „Filozofija historijske znanosti u suvremenoj hrvatskoj historiografiji“ (str. 219-260). Rubrika *Prikazi i osvrti*: Klara Volarić: Ivan Žic, Vrbanik na otoku Krku – narodni život i običaji; Kristian Benić: Zbornik Sv. Vid – ima li nade za kvalitetnu sintezu povijesti grada Rijeke?; Ivan Eterović: Ivan Matetić Ronjgov – osebujnost jednoga zbornika. Rubrika *Bibliografija*: Kristian Benić; Igor Eterović: „Temeljna bibliografija za istraživanje kvarnerske obale (II)“ - bibliografije sljedećih zbornika: Ivan Matetić Ronjgov, Sv. Vid, Zbornik Društva za povjesnicu Klana i Novaljski zbornik, te časopis Rijeka (str. 303-356).

Godina 3, broj 3-4/2008: Daria Jadreškić: „U povodu broja 3/4“ (str. 6-9). *Članci*: Marko Jurjako: „Razvoj Lošinja od 16. do kraja 18. stoljeća“ (str. 11-34); Sara Vukušić: „Standard života njemačkih ratnih zarobljenika korištenih u društveno korisnom radu u Rijeci u drugoj polovici 1945.“ (str. 35-58); Nino Jurak: „Utjecaj obitelji Esterházy na glazbeno-kulturni život Europe“ (str. 59-72); Emina Botonić: „Povijest kruha Vinodola“ (str. 73-94); Filip Baričević: „Značaj Jadrana u Ostrogotskom ratu“ (str. 95-107); Vedran Krušvar: „Boka kotorska 1420. – 1797.“ (str. 109-133); Ivan Cerovac: „Nastajanje kapitalizma“ (str. 135-154); Marko Jurjako: „Vojna granica: posljednje borbe (Prema sjedinjenju s maticom zemljom)“ (str. 155-178); Klara Volarić: „Vjesnik u srijedu (1955.)“ (str. 179-190). Rubrika *Bibliografija*: Kristian Benić; Igor Eterović: „Temeljna bibliografija za istraživanje povijesti Istre (I)“ (str. 193-279).

Lucius

Godina 1, broj 1/2002: *Članci*: Krešimir Kužić: „Križarski pohod kralja Andrije II. i vojvode Leopolda VI. 1217.-1218. godine“ (str. 9-54); Ivan Majnarić: „Grad na razmeđu zaledja i mora – veze istočnojadranskog grada“ (str. 55-78); Ivana Zelić: „Istarski razvod – glagoljaštvo srednjovjekovne Istre“ (str. 79-90); Gordana Žigman: „Vlaške kolonizacije na području hrvatskih zemalja“ (str. 91-122); Ivana Horbec: „Nastanak jozefinskih zemljovida u okviru vojnih reformi“ (str. 123-148); Dragan Malnar: „Školstvo u Hrvatskoj od početaka do osnivanja Zagrebačkog sveučilišta“ (str. 149-157). Rubrika *Intervju*: dr. sc. Aleksander Buczynski (str. 159-163).

Godina 1, broj 2/2002: *Članci*: Kristina Polak: „Arheološka topografija Požeške kotline“ (str. 9-52); Vlatka Bručić-Vukelić: „Carski posjedi u Histriji“ (str.

53-72); Tomislav Popić: „Kristijanizacija Hrvata i ninska biskupija“ (str. 73-99); Darko Horvat: „Vojna krajina u doba francuske vladavine“ (str. 101-113); Sonja Homa: „Dalmacija u doba uprave Vincenza Dandola“ (str. 115-127); Almir Elezović: „Nova Hrvatska – nezavisni list za domovinu i emigraciju“ (str. 129-151). Rubrika *Tema – Križarski vojni redovi*: Helen Nicholson, „Vitezovi Krista? Templari, hospitalci i drugi vojni redovi u očima njihovih suvremenika, 1128.-1291.“ (str. 159-180); Malcolm Barber, „Templari“ (str. 181-184); Steven Grobschmidt, „Pravilo sv. Benedikta u usporedbi s pravilima templara“ (str. 185-196); Alan Forey, „Regrutacija u vojne redove u 12. i 13. stoljeću“ (str. 197-198); Anne Gilmour-Bryson, „Suđenje templarima na Cipru“ (str. 199-205).

Godina 2, broj 3/2003: *Članci*: Daniel Mondekar: „Stari grad Krapina – primjer srednjovjekovne fortifikacije na zapadnoj granici Hrvatsko-Ugarskog Kraljevstva“ (str. 9-48); Zdenka Radovčić: „Razvoj osobnog i obiteljskog prava prema Splitskom statutu iz godine 1312.“ (str. 49-80); Buga Zdjelar: „Povijest pavlinskog školstva u Hrvatskoj“ (str. 81-139) i Ivan Penava: „Atentat na kralja Aleksandra Karađorđevića 1934. u Marseilleu“ (str. 141-160). Rubrika *Tema – Spolni identitet u srednjovjekovnoj Europi*: Ruth Mazo Karras, „Prostitucija i pitanje spolnog identiteta u srednjovjekovnoj Europi“ (str. 161-176); Theo van der Meer, „Prostitucija u srednjem vijeku i slučaj (pogrešno protumačenog) spolnog identiteta“ (str. 177-184); Karen Larsdatter, „Žene mira i rata: uloga europskih žena u opsadi Acre“ (str. 185-190); Constance H. Berman, „Muške i ženske redovničke kuće: odnos spolova u redovništvu 12. stoljeća“ (str. 191-204); Lena Norrman, „Žena ili ratnik? Oblikanje spola u staronordijskom mitu“ (str. 205-216). Rubrika *Intervju*: Daniel Mondekar, prof. (str. 217-220). *Ostalo*: Alexander Buczynski: „ECTS – što i zašto?“ (str. 221-224); Ivan Popić: „Izvještaj o terenskoj nastavi studenata povijesti Hrvatskih studija u Zadru i Dubrovniku (17.-23. listopada 2003.)“ (str. 225-227).

Godina 3, broj 4-5/2004: *Članci*: Marko Jerković: „Poljsko plemstvo u srednjem vijeku – stupanj istraženosti i sličnost problematike s hrvatskom historiografijom“ (str. 11-21); Sanja Kostanjčar: „Statut grada Trogira“ (str. 23-54); Zvonimir Ivan Krnjak: „Zagreb u srednjem vijeku“ (str. 55-100); Valentina Janković: „Borbe turopoljskog plemstva s gospodarima Medvedgrada“ (str. 101-134); Mladen Glavina: „Osmansko Carstvo – promišljanje ideoloških temelja za pogled na idealnu sliku“ (str. 135-143); Marina Butorac: „Bokeljska pomorska obitelj Kamenarović“ (str. 145-177); Jasna Pavelić: „Urbani razvoj Beča nakon revolucije 1848. godine (Ringstrasse era)“ (str. 179-214); Ivana Katarinčić: „Društveni plesovi 19. stoljeća u Zagrebu“ (str. 215-243) i Bergita Šušak-Bugarija: „Odnos njujorškog Narodnog lista prema politici Jugoslavenskog odbora 1915.-1918.“ (str. 245-277). Rubrika *Tematski dio – Progoni vještice*: Jenny Gibbons, „Novi

razvoji u proučavanju velikog europskog progona vještica“ (str. 281-294); David Harley, „Vještice, primalje i racionalnost Jeana Bodina: proučavanje Heinsohn-Steiger teze“ (str. 295-312); Richard Olson, „Duhovi, vještice i znanost: zbog čega je razvoj znanosti poticao vjeru u nadnaravno u Engleskoj 17. stoljeća?“ (str. 313-324); Louise Jackson, „Vještice, supruge i majke: progoni čarobnjaštva i isповijedi žena u Engleskoj 17. stoljeća“ (str. 325-343). Rubrika *Ocjene i prikazi*: Jasna Pavelić: Zrinka Nikolić, Rođaci i bližnji: dalmatinsko gradsko plemstvo u ranom srednjem vijeku, Zagreb, 2003; Anela Mateljak: Petar Runje, Školovanje glagoljaša, Ogulin 2003; Božena Glavan: Zorislav Horvat, Srednjovjekovne katedralne crkve Krbavsko-modruške biskupije, Zagreb – Gospić 2003; Marina Butorac: Povijest Irske, ur. Theodore W. Moody, Francis X. Martin, Zagreb 2003; Jasna Pavelić: Neven Budak, Mario Strecha, Željko Krušelj, Habsburzi i Hrvati, Zagreb 2003; Marina Butorac: Slavica Stojan, Vjerenice i nevjernice. Žene u svakodnevici Dubrovnika (1600-1815), Zagreb – Dubrovnik 2003; Marina Butorac: Lovorka Čoralić, Hrvatski prinosi mletačkoj kulturi. Odabранe teme, Zagreb, 2003.; Božena Glavan: Lovorka Čoralić, Venecija – Kraljica mora s lagunarnih sprudova (povijest Mletačke Republike), Samobor 2004.; Ivan Popić: Hrvatski povjesni atlas, ur. Krešimir Regan, Zagreb 2003; Ivan Popić: Mirela Slukan Altic, Povijest kartografije, Zagreb 2003; Sanja Šimić: Mirjana Gross, Vijek i djelovanje Franje Račkog, Zagreb 2004; Anela Mateljak: Analiza Zavoda za povjesne znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Dubrovniku, sv. 41, Dubrovnik 2003; Anela Mateljak: Radovi Zavoda za povjesne znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zadru, sv. 46, Zadar 2004; Anela Mateljak: Croatica Christiana Periodica, Časopis Instituta za crkvenu povijest Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, god. XXVIII, br. 53, Zagreb 2004; Tonija Vladislavić: Povjesni prilozi, Časopis Hrvatskog instituta za povijest, god. 23, br. 26, Zagreb 2004; Jasna Pavelić: Časopis za suvremenu povijest, god. 36, br. 2, Zagreb 2004. Rubrika *Izvještaji*: „Izvještaj o sudjelovanju studenata povijesti Hrvatskih studija na međunarodnom seminaru Catalyst I., „Quality Assurance and student involvement“ (Zagreb, 7.-11. studenog 2003.)“; „Izvještaj o projektu Dies historiae na Hrvatskim studijima (Zagreb, 10. prosinca 2003.)“; „Izvještaj o sudjelovanju studenata povijesti Hrvatskih studija na međunarodnom seminaru Catalyst II., ‘ECTS and the improvement of teaching process’“ (Kragujevac, 18.-22. ožujka 2004.)“; „Izvještaj o edukativnom izletu studenata povijesti Hrvatskih studija na Medvednicu (5.-6. svibnja 2004.)“; „Izvještaj o terenskoj nastavi studenata povijesti Hrvatskih studija u Istri i Primorje (9.-14. studenog 2004.)“. Rubrika *Intervjū*: dr. sc. Neven Budak (str. 397-404).

Godina 4, broj 6-7/2005: *Članci*: Tatjana Brezovec: „Osnutak Čazmanskog kaptola“ (str. 11-34); Goran Budeč: „Šibenske bratovštine u srednjem vijeku“ (str. 35-62); Sanja Kostanjčar: „Židovsko-arapska kultura; kulturni utjecaj Arapa na

Židove u Španjolskoj“ (str. 63-70); Janja Sekula: „Početci Vojne krajine – formiranje Slavonske krajine u 16. stoljeću“ (str. 71-102); Sanja Šimić: „Društveni život Elizabetine Engleske (1558.-1603.). Zlatno doba i umjetnost druženja“ (str. 103-159); Tonija Vladislavić: „Društvo Splita od 16. do 18. stoljeća“ (str. 161-195); Kristina Repar: „Vatroslav Lisinski – osvrt na život i djelovanje“ (str. 197-211). Rubrika *Tematski dio – Životni ciklus srednjovjekovnih ljudi*: John Anthony Burrow, „Razdoblja čovjekovog života: studija o srednjovjekovnoj književnosti i misli, prvo poglavlje: Priroda“ (str. 215-258); James Bruce Ross, „Dijete iz srednje klase u urbanoj Italiji (od 14. do ranog 16. stoljeća)“ (str. 259-298); Ruht Mazo Karras, „Diječe vino, žene i pjesmu: formiranje muškog identiteta na srednjovjekovnim europskim sveučilištima“ (str. 299-312); Suzana Miljan: „Mladići u srednjovjekovnom Zadru prema spisima Statuta Iadertina i Obsidio Iadrensis“ (str. 313-321); Vedran Klaužer: „Starci i ‘starci’ u djelu Tome Arhiđakona“ (str. 323-332); Marko Jerković: „Doživljaj smrti prema zadarskim testamentima iz 14. stoljeća“ (str. 333-341). Rubrika *Zapadna granica hrvatskog etnosa*: Stanislav Artuković, Mladen Barać, Josip Jonjić, Ivan Kolarec, Suzana Miljan: „Zapadna granica hrvatskog etnosa“ (str. 345-376). Rubrika *Ocjene i prikazi*: Kristina Repar: Zdenka Janeković Römer, Višegradski ugovor – temelj Dubrovačke Republike, Golden marketing, Zagreb 2003; Danijela Mikuš: Arthur John Evans, Ilirska pisma, Hrvatski zapisnik, Čakovec 2001; Domagoj Zovak: Josip Jurčević, Bleiburg – jugoslavenski poratni zločin nad Hrvatima, Dokumentacijsko informacijsko središte – DIS, Zagreb 2005; Katarina Zovak: Robert Tafra, Protokoli sionskih mudraca i novi svjetski poredak, Marjan tisak, Split 2003; Anela Mateljak: Zbornik Odsjeka za povijesne znanosti Zavoda za povijesne i društvene znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, sv. 22, Zagreb 2004. Rubrika *Srednjovjekovno seljaštvo*: Marko Jerković: Porijeklo podčinjenosti srednjovjekovnih katalonskih seljaka: Paul Freedman, *The Origins of Peasant Servitude in Medieval Catalonia*, Cambridge University Press, Cambridge – New York – Port Chester – Melbourne – Sidney 1991; Vedran Klaužer: Žrtve katalanske „privatizacije“ u XII. stoljeću: Thomas N. Bisson, *Tormented voices. Power, Crisis, and Humanity in Rural Catalonia 1140-1200*, Harvard University Press, Cambridge – Massachusetts – London 1998; Joško Pavković: Saga o jednom srednjovjekovnom selu: Emanuel Le Roa Ladiri, Montaju, oksitansko selo od 1294. do 1324., Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića, Sremski Karlovci – Novi Sad 1991; Danijela Marušić: Kasnosrednjovjekovno seljaštvo u novoj sintezi srednjovjekovne povijesti: Poglavlja iz: *New Cambridge Medieval History*, sv. 5-7, Cambridge 1998-2000. Rubrika *Izvještaji*: „Izvještaj o projektu Dies historiae na Hrvatskim studijima (8. 12. 2004.)“ (str. 423-424); „Izvještaj o prisustvovanju studenata povijesti Hrvatskih studija predavanju Gábora Klaniczayja (The Ambivalent Model of King Solomon in the Middle Ages) na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu (24. 10. 2005.)“ (str. 425); „Izvještaj o terenskoj nastavi studenata

povijesti Hrvatskih studija u Dalmaciju (2.-9. 11. 2005.)“ (str. 426-431). Rubrika *Intervju: Jacques Le Goff* (str. 435-439).

Godina 5, broj 8-9/2006: *Članci:* Marko Pijović: „Pojava velike kuge u 14. stoljeću i njene reperkusije na prostoru Europe i dijelovima istočkog Jadrana s naglaskom na Dubrovnik“ (str. 13-46); Marija Filipović: „Zločin u kasnom srednjem vijeku. Sudski kriminalni spisi Gradeca 1450.-1455.“ (str. 47-90); Iva Bošković, Jelena Lulić, Filip Novosel, Ognjen Šekuljica: „Identiteti u Istri (16.-18. st.). odabrane teme iz dugog nastajanja istarske posebnosti“ (str. 91-118); Sandra Livada: „Ivan Radar, hrvatski povjesničar (1851.-1919.)“ (str. 119-123). Rubrika *Srednjovjekovno plemstvo – Nobility in the Middle Ages:* Vedran Klaužer: „Čedadski evanđelistar u kontekstu problematike proučavanja koncepta međusobne povezanosti rano-srednjovjekovnog plemstva“ (str. 127-140); Suzana Miljan: „Quarta puellaris prema slučaju Skolastike Jurjeve iz Mlake“ (str. 141-148); Marko Jerković: Erik Fügedi, The Elefánthy – The Hungarian Nobleman and His Kindred, Central European University Press, Budimpešta 1998. Rubrika *Tematski dio:* Joško Pavković: „Zagrljaj religija i kultura u putopisu Benjamina iz Tudele“ (str. 155-172); Marko Jerković: „Pokrštavanje i kristijanizacija Kumana u Ugarskoj. Prilog proučavanju civilizacijskih dodira u srednjem vijeku“ (str. 173-182); David Abulafia, „Neolitik susreće srednji vijek: prvi susreti na Kanarskim otocima“ (str. 185-206); Elisheva Carlebach, „Karakteristike tajnosti i osjećaja židovstva“ (207-224); Kader Konuk, „Etnoprerašavanje u osmansko-europskim susretima: stopama gospođe Mary Wortley Montagu“ (str. 225-242); Jonathan D. Spence, „Ženski pogled na kinesku civilizaciju“ (str. 243-260). Rubrika *Iz svjetske historiografije:* Joško Pavković, „Pirennoeva teza i njezini kritičari“ (str. 261-274); Suzana Miljan, „Srednjovjekovni seljak i slika o njemu u ogledalu suvremenog američkog medievista“ (str. 275-288). Rubrika *Ocjene i prikazi:* Luka Kazimović: Philip Sherrard, Byzantium, Great Ages of Man, London 2004; Anita Fabić: Natalie Zemon Davis, Povratak Martina Guerre, Konzor, Zagreb 2001; Filip Novosel: Slaven Bertoša, Levantinci u Puli, ZN „Žakan Juri“, Pula 2003; Kruno Rajn: Lovorka Čoralović, Barani u Mlecima, Dom i svijet, Zagreb 2006; Ognjen Šekuljica: Dinko Šokčević, Hrvati u očima Mađara, Mađari u očima Hrvata: kako se u pogledu preko Drave mijenjala slika drugoga, Naklada Pavičić, Zagreb 2006; Stanislav Artuković: Suzana Leček, Seljačka sloga u Slavoniji, Srijemu i Baranji (1925.-1941.), Hrvatski institut za povijest – Podružnica za povijest Slavonije, Srijema i Baranje, Slavonski Brod 2005; Mladen Barać, Ivan Kolarec: Eric Hobsbawm, Doba ekstrema – povijest kratkog dvadesetog stoljeća 1914.-1991., Dereta, Beograd 2002. Rubrika *Izvještaji:* „Projekt Dies historiae na Hrvatskim studijima (14. prosinca 2005.)“ (str. 311-312); „Znanstveni skup Neki aspekti svakodnevnog života i materijalne kulture u srednjem i novom vijeku u Hrvatskoj (23. svibnja 2006.)“ (str. 313); „Predavanje dr. sc. Zrinke Pešorde Vardić:

Dubrovačke Antuninke u kasnom srednjem vijeku (20. lipnja 2006.)“ (str. 314); „Predavanje gostujućih profesora na poslijediplomskom studiju povijesti na Hrvatskim studijima (lipanj 2006.)“ (str. 315). Rubrika *Predstavljanje povjesničarke Shulamith Shahar*: „Bibliografija i intervju (na hrvatskom i engleskom) Shulamith Shahar“ (str. 319-330); Marko Jerković: Shulamith Shahar, Childhood in the Middle Ages, Routledge, London 1990; Suzana Miljan: Shulamith Shahar, The Fourth Estate. A History of Women in the Middle Ages, Routledge, London 2003; Vedran Klaužer: Shulamith Shahar, Growing old in the Middle Ages. „Winter clothes us in shadow and pain“, Routledge, New York 1997; Shulamith Shahar: „Tko su bili starci u srednjem vijeku? (Who were the Old in the Middle Ages)“ – prijevod (str. 347-376).

Godina 6, broj 10-11/2007: *Članci*: Ivana Hazulin: „Istočne kršćanske sljedbe: Nestorijanci, Jakobiti i Maroniti“ (str. 11-20); Suzana Miljan: „Politika šutnje? Mozarapkinje i Mudejarkinje na Iberskom poluotoku u srednjem vijeku“ (str. 21-35); Ivan Študir: „Zadarski postolari u srednjem vijeku“ (str. 37-64); Boris Kukić: „Vojni objekti u Zagrebu od 1781. do 1918. godine“ (str. 65-104); Marina Kučer: „Ujedinjenje Njemačke u hrvatskom tisku (1870.-1871.)“ (str. 105-144). *Tematski dio: Usmena povijest*: Alessandro Portelli, „Što čini usmeno povijest drugačijom?“ (str. 147-158); Kathryn Anderson, Dana Crowley Jack, „Učiti slušati. Tehnike intervjuja i analize“ (str. 159-174); Alistair Thomson, „Četiri paradigmatske promjene u usmenoj povijesti“ (str. 175-192); Mladen Barać, Suzana Miljan: „Odjeci mađarske revolucije 1956. u Hrvatskoj metodom istraživanja usmene povijesti“ (str. 195-205); Stanislav Artuković: „Žena hrvatskog branitelja u domovinskom ratu (1991.-1995.)“ (str. 207-217). Rubrika *Iz svjetske historiografije*: Horst Fuhrmann, „Pravi car je Papa: svjetovna vlast u srednjem vijeku“ (str. 221-230); Paul J. Young, „Osvajanje Istoka: turska avantura markiza de Renoncoura“ (str. 231-245). Rubrika *Ocjene i prikazi*: Predstavljanje Tome Arhiđakona: Anita Fabić: Toma Arhiđakon, Historia Salonitana: povijest salonitanskih i splitskih prvo-svećenika – Thomae Archidiaconae, Historia Aalonitanorum atque Spalatinorum pontificum, Književni krug, Split 2003; Suzana Miljan: Thomae archidiaconi Spalatensis, Historia Salonitanorum atque Spalatinorum pontificum (Archdeacon Thomas of Split, History of the Bishops of Salona and Split), Central European University Press, Budimpešta 2006; Marijana Ivanković: Mirjana Matijević-Sokol, Toma Arhiđakon i njegovo djelo, Naklada Slap, Jastrebarsko 2002. Rubrika *Izvještaji*: „Projekt Dies historiae na Hrvatskim studijima (13. prosinca 2006.)“ (str. 259); „Predavanje Paula Freedmana: Demand for Spices in the Middle Ages na Srednjoeuropskom sveučilištu (Central European University)“ (str. 260); „Predavanje Sabine Florence Fabijanec: Slike o prostitutkama u kasnom srednjem vijeku (ožujak 2007.)“ (str. 261). Rubrika *Intervju*: prof. dr. sc. Miroslav Bertoša (str. 265-272).

Godina 7, broj 12-13/2008: *Članci:* Goran Gradiček: „Sumerski grad Lagaš“ (str. 11-16); Filip Novosel: „Osvajanje sjeveroistočnih prostora Europe. Kolonizacija istočnog Baltika“ (str. 17-39); Ivana Hazulin: „Toma Arhidakon u kontekstu europskih intelektualnih kretanja 12. i 13. stoljeća“ (str. 41-85); Slaven Kale: „Veze Dubrovačke republike s Poljskom“ (str. 87-129); Marko Vukičević: „Nastanak austrougarske ratne mornarice i njezine operacije u drugoj polovici 19. i na početku 20. stoljeća“ (str. 131-161). Rubrika *Tematski dio: Povijest knjige i čitanja:* Robert Darnton, „Što je to povijest knjiga?“ (str. 165-186); Robert Darnton: „Prvi koraci prema povijesti čitanja“ (str. 187-209); Marija Sabolić: „Svijet knjiga i žene 19. stoljeća“ (str. 211-222); Mia Prusina: „Žene za žene“ (str. 223-230). Rubrika *Ocjene i prikazi:* Ana Domitrović: Željko Holjevac, Nenad Moačanin, Hrvatsko-slavonska Vojna krajina i Hrvati pod vlašću Osmanskog carstva u ranoj novom vijeku, Leykam international, d.o.o., Zagreb 2007; Mihaela Diklić: Neven Budak, Hrvatska i Slavonija u ranom novom vijeku, Naklada Leykam International d.o.o., Zagreb 2007; Izabela Jakarić: Mario Šlaus, Bioarheologija: Demografija, zdravlje, traume i prehrana starohrvatskih populacija, Školska knjiga, Zagreb 2006; Filip Marinković: Robin Harris, Povijest Dubrovnika, Golden marketing – Tehnička knjiga, Zagreb 2006; Jakov Tomljanović: Maja Brklijačić, Sandra Prlenda (ur.), Kultura pamćenja i historija, Golden marketing – Tehnička knjiga, Zagreb 2006; Marko Radić: Povijesni prilozi, god. 27, br. 34, Zagreb 2008. Rubrika *Izvještaji:* „Projekt Dies historiae na Hrvatskim studijima (13. prosinca 2007.)“ (str. 253-254); „Predavanje dr. sc. Gordana Ravančića: *Svakodnevica, javni prostori i dokolica srednjovjekovnog Dubrovnika* u Matici hrvatskoj u Zagrebu (dana 2. listopada 2008. godine)“ (str. 255-256). Rubrika *Intervju:* prof. dr. sc. Slobodan Čače (str. 259-266).

Godina 8, broj 14/2009: *Članci:* Silvija Lipovac: „Odnos papinstva i Bizanta u 13. stoljeću“ (str. 11-27); Antun Koncul: „Kako je Dubrovačka Republika stekla Dubrovačko Primorje“ (str. 29-46); Marija Sabolić: „Putovi reformacije: dolazak reformacije u sjeverozapadnu Hrvatsku“ (str. 47-65); Ana Domitrović: „Engleski građanski rat“ (str. 67-85); Mia Prusina: „Velika Britanija krajem 18. i početkom 19. stoljeća“ (str. 87-115); Andreja Šćapec: „Doprinos žena hrvatskom narodnom predorodu“ (str. 117-135); Izabela Jakarić: „Utjecaj Europske zajednice na početak Domovinskog rata od svibnja 1991. do veljače 1992. godine“ (str. 137-152); Magdalena Vrbanec: „Općina Štrigova“ (str. 153-174). Rubrika *Ocjene, prikazi i izvještaji:* Božena Martinović: Angela Lambert, Izgubljeni život Eve Braun, s engleskog preveo Damir Biličić, Naklada Ljevak d.o.o., Zagreb 2007; Dunja Ivić: Ines Sabotić, Stare zagrebačke kavane i krčme s kraja 19. i početka 20. stoljeća, AGM i Institut za društvene znanosti Ivo Pilar, Zagreb 2007; Anita Jambrek: Mladen Ančić, Što „svi znaju“ i što je „svima jasno“. Historiografija i nacionalizam, Hrvatski institut za povijest, Zagreb 2008; Andreja Šćapec: „Izvještaj s

predstavljanja knjige Zdravke Zlodi Put kojim su stoljećima prolazili – Aleksander Antoni Sapieha X*** S*** 1773-1812.“; Marija Sabolić: „Izvještaj s III. Dana povijesti u Zadru: Ubojstvo kao način stjecanja ciljeva“. Rubrika *Intervju*: dr. sc. Paul Freedman (str. 187-204).

Godina 9, br. 15/2010: *Članci*: Goran Gradiček: „Rimske rustične vile na području Istre s posebnim naglaskom na vilu u uvali Verige na Velom Brijunu“ (str. 11-36); Juraj Balić: „Društvena struktura Jeruzalemskog kraljevstva“ (37-86); Nikolina Mađar: „Žene i revolucija: žena postaje građanka“ (str. 87-115); Andreja Šćapec: „Zlatarske fotografije“ (str. 117-131); Joško Pavković: „Kako su porezi mijenjali povijest?“ (str. 133-164); Marko Vukičević: „Hrvatsko-mađarski diplomatsko-politički odnosi 1941.-1944.“ (str. 165-214). Rubrika *Ocjene, prikazi i izvještaji*: Božena Martinović: Vladko Maček, Memoari, Dom i svijet, Zagreb 2003; Vanja Rajić: Zef Mirdita, Vlasi, starobalkanski narod (od povijesne pojave do danas), Hrvatski institut za povijest, Zagreb 2009; Marko Vukičević: Publike Flavije Vegecije Renat, Sažetak vojne vještine, Golden marketing, Zagreb 2002; Andreja Šćapec: „Izvještaj o projektu Dies historiae na Hrvatskim studijima (10. prosinca 2009.)“. Rubrika *Intervju*: Daniel Mondekar, prof. (str. 229-231).

Pro tempore

Godina 1, broj 1/2004: *Članci*: Ivan Basić: „Rekontekstualizacija Platonovih atlantoloških tekstova“ (str. 6-19); Dejan Zadro: „Inkvizicija u srednjem vijeku“ (str. 20-33); Tin Pongrac: „Plemstvo i plemićka kultura u srednjem vijeku“ (str. 34-63); Maja Miovec: „Menocchiansko čitanje Shakespearea“ (str. 64-72); Marko Maurović: „Josip protiv Josifa“ (str. 73-83). *Prikazi*: Maja Crnjac: Zdenka Janeković Römer, Višegradska ugovor – temelj Dubrovačke republike, Zagreb: Golden marketing, 2003; Goran Miljan: Nova kulturna historija, ur. Lynn Hunt, Zagreb: Naklada Ljevak, 2001. Rubrika *Intervju*: akademik Tomislav Račukar (razgovarali Iva Žutić i Bojan Smode).

Godina 2, broj 2/2005: *Članci i eseji*: Ivan Basić: „Historijski Ivan Ravenjanin“ (str. 9-22); Dejan Zadro: „Katarsko – dualistički pokret‘ na istočnoj obali Jadrana i heretička Bosna“ (str. 23-33); Nenad Bukvić: „Reakcija hrvatske javnosti na zbivanja u Rusko-japanskom ratu 1904/1905. godine“ (str. 35-43); Marko Maurović: „Hladni rat: (ne)definicija, početak, interpretacije, percepcije i identifikacije, povezanost unutarnje i vanjske politike“ (str. 45-60); Maja Crnjac: „Historiografija u postmoderni: figurativnost diskurza“ (str. 61-72); Ivan Dujmić: „Smrt u srednjem vijeku“ (str. 75-80); Maja Miovec: „Tumačenje prirode u usmenoj kulturi ranog novog vijeka“ (str. 81-88). Rubrika *Izvješća*: Davor Iličić: „O Međunarodnom kulturnopovijesnom simpoziju Mogersdorf“ (str. 91-94);

Maja Crnjac: „Predavanje Stefana Petrungara na temu ‘Seljačke bune vrućeg ljeta 1897.’“ (str. 95-96).

Godina 3, broj 3/2006: *Članci:* Jasna Šarić: „Kralj Slavac: povjesni pregled i historiografske teze“ (str. 9-24); Ivan Basić: „O pokušaju ujedinjenja zagrebačke i splitske crkve u XIII. stoljeću“ (str. 25-44); Dejan Zadro: „Grobovi bosanskih srednjovjekovnih vladara u crkvi srpsko-pravoslavnog manastira Vaznesenja Gospodnjeg u Mileševi?“ (str. 45-50); Tamara Štefanac: „Cenzurirane karikature iz humanističkog časopisa Vragoljan (1881. – 1886.)“ (str. 51-57); Mario Bara: „Hrvatska seljačka stranka u narodnom preporodu bačkih Hrvata“ (str. 59-75); Filip Škiljan: „Mlaka i Jablanac, nestala sela“ (str. 77-84); Mihovil Boronjek: „Kamikaze – kratki povjesni pregled njihova djelovanja i današnja tumačenja“ (str. 85-99); Petar Bagarić: „Ante Starčević između ustaša i komunista“ (str. 103-108); Dražen Nemet: „Povjesni mitovi o Josipu Brozu Titu kao sredstvo manipulacije narodima na prostoru bivše SFRJ“ (str. 109-111). Rubrika *Prikazi:* Ivan Hontić: Maria Teresa T. B. Lemos, Asteci i Inke: civilizacije koje su preživjele u šutljivom biću (preveo sa španjolskog dr. sc. Jordan Jelić), Euroknjiga, Zagreb 2004; Ivan Viđen: Stjepan Čosić i Nenad Vekarić, Dubrovačka vlastela između roda i države. Salamankezi i sorbonezi, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti – Zavod za povjesne znanosti u Dubrovniku, Zagreb-Dubrovnik 2005; Karolina Buzjak: Triplex Confinium (1500.-1800.). Ekokistorija. Zbornik radova s međunarodnog znanstvenog skupa održanog od 3. do 7. svibnja 2000. godine u Zadru, ur. Drago Roksandić, Ivan Mimica, Nataša Štefanec i Vinka Glunčić-Bužančić, Književni krug Split – Zavod za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Split – Zagreb 2003; Jasmina Skočilić: Petar Burke, Očevid. Upotreba slike kao povjesnog dokaza, Izdanja Antibarbarus, Zagreb 2003; Petar Bagarić: Ivo Goldstein, Židovi u Zagrebu 1918-1941, Novi Liber, Zagreb 2004. Rubrika *Izvješća:* Maja Crnjac: „Međunarodni studentski simpozij Europa i islam“ (str. 137-138); Jasmina Skočilić: „Izvještaj s Drugog hrvatskog studentskog kongresa“ (str. 139-140); Karolina Buzjak: „Društvo za hrvatsku ekonomsku povijest i ekohistoriju“ (str. 141-142).

Godina 4, broj 4/2007: *Članci:* Branimir Brgles: „Temeljne značajke bizantske vojske u ranom srednjem vijeku (Od Heraklija do Bazilija II.)“ (str. 9-17); Irena Ivić: „Japan i politika izolacionizma (1638-1853)“ (str. 18-30); Jasmina Skočilić: „Usporedba državne propagande u Njemačkoj i Velikoj Britaniji tijekom Drugog svjetskog rata“ (str. 31-39); Filip Škiljan: „Stradanje Srba u Jasenovcu u Drugom svjetskom ratu“ (str. 40-46); Mario Bara: „Đilasova komisija i sudbina bačkih Hrvata“ (str. 47-58). Rubrika *Prijevod:* Tvrtko Lovreković: Ernest Renan, *Što je nacija?* (str. 61-67). Rubrika *Prikazi i recenzije:* Ivan Basić: Toma Arhiđakon, *Historia Salonitana. Povijest salonitanskih i splitskih prvosvećenika, Književni*

krug, Split 2003; Ivan Basić: Joško Belamarić, Osnutak grada Korčule, Ex libris, Zagreb 2005; Goran Mihelčić: Henrik Eberle i Matthias Uhl, Knjiga o Hitleru: Tajni dosje NKVD-a namijenjen Josifu V. Staljinu, sastavljen na temelju zapisnika saslušanja Hitlerova osobnog adutanta Otta Günschea i sobara Heinza Lingea u Moskvi 1948./49., I. P. D., Rijeka 2005; Vedran Duančić: Charles Diehl, Mletačka Republika, Zagreb, TIPEX, 2006; Marko Fuček: Dinko Šokčević, Hrvati u očima Mađara, Mađari u očima Hrvata: kako se u pogledu preko Drave mijenjala slika drugoga, Zagreb: Naklada Pavičić, 2006. Rubrika *Izvješća*: Martina Borovčak: „Predstavljanje dvojezičnog izdanja knjige Thomae Archidiaconi Spalatensis: Historia Salonitanorum atque Spalatinorum pontificum / Archdeacon Thomas of Split: History of the Bishops of Salona and Split“ (str. 91); Martina Borovčak: „Znanstveni skup Hrvatsko-talijanski odnosi (1915-1947)“ (str. 92-92.); Martina Borovčak, Filip Šimetin Šegvić: „Prezentacija knjige Petra Selema Helena u Egiptu“ (str. 94); Goran Mihelčić, Filip Šimetin Šegvić: „Predstavljanje biblioteke Dialogica Europea“ (str. 95); Martina Borovčak, Goran Mihelčić: „Drugi skup hrvatskog grboslovnog i zastavoslovnog društva“ (str. 96); Goran Mihelčić: „Predstavljanje knjige Borisa Olujića Povijest Japoda“ (str. 97.); Martina Borovčak: „Predstavljanje časopisa Ekonomika i ekohistorija – časopisa za gospodarsku povijest i povijest okoliša i skupština Društva za hrvatsku ekonomsku povijest i ekohistoriju“ (str. 98-99); Martina Borovčak, Filip Šimetin Šegvić: „Predstavljanje knjige Milana Vukovića Dr. Franjo Tuđman u sudskim dosjeima: 11. siječnja 1972. – 10. lipnja 1990.“ (str. 100); Marko Fuček, Goran Mihelčić: „Predavanje Jacquesa Rupnika (Centre d’Études et de Recherches Internationales – CERI, Paris) Coming to terms with the past in the transitions to democracy in Central-Eastern Europe“ (str. 101-102); Vanja Dolenc: „Predavanje Sjećanje na Viški boj: proslave, spomenici, naracija“ (str. 103); Goran Mihelčić: „Promocija zbornika radova Povijest obitelji Zrinski“ (str. 104); Goran Mihelčić: „Predstavljanje knjige Od Auschwitza do Brijuna: pitanje odštete žrtvama nacizma u jugoslavensko-zapadnonjemačkim odnosima Zorana Janjetovića“ (str. 105). Rubrika Četiri stoljeća od osnutka Collegium Zagrabicense: Vanja Dolenc, Filip Šimetin Šegvić: „400. obljetnica osnutka Klasične gimnazije u Zagrebu“ (str. 109-112); Goran Mihelčić: „400. obljetnica kontinuiranog djelovanja Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu“ (str. 113-114). Rubrika *L'esprit de l'histoire*: Goran Mihelčić: „60. godišnjica smrti povjesničara i političara Rudolfa Horvata“ (str. 117-120); Goran Mihelčić, Filip Šimetin Šegvić: „Povodom tristote obljetnice smrti Jeana Jacquesa Mabillona (1707-2007)“ (str. 121-125); Martina Borovčak, Filip Šimetin Šegvić: „Iskreno neznanje manje je kobnođ krivog znanja – 190 godina od rođenja Theodora Mommsena“ (str. 126-129); Martina Borovčak, Vanja Dolenc: „Povodom 100. obljetnice rođenja Edith Ennen“ (str. 130-132); Goran Mihelčić: „Život je šetnja kroz povijest – povodom smrti Arthura M.

Schlesingera Jr.“ (str. 133-135); Filip Šimetin Šegvić: „Nekrolog ‘kroničaru korporacija’ Alfredu D. Chandleru (str. 136-138).

Godina 5, broj 5/2008: *Članci:* Vedran Duančić: „Hrvatska između Bizanta i Franačke“ (str. 9-28); Marko Fuček: „Osmansko „Drugo“ u formiranju europskog identiteta“ (str. 29-49); Mladen Medved: „Neuspjela transformacija: Drugo u izvješćima Ivana Rattkaya“ (str. 50-70); Damir Stanić: „Neka obilježja iz povijesti hrvatskog pograničja u 16. stoljeću“ (str. 71-87); Sandra Begonja: „Škotsko i englesko slobodno zidarstvo u XVIII. st.“ (str. 88-100). Rubrika *Prikazi i recenzije:* Nikolina Sarić: Antoni Cetnarowicz, Narodni preporod u Dalmaciji: od slavenstva prema modernoj hrvatskoj i srpskoj nacionalnoj ideji, Zagreb: Srednja Europa, 2006; Karolina Hlobik: Paul Boppe, Hrvatske pukovnije u Napoleonskoj Velikoj armiji. Vojna Hrvatska (1808. – 1813.), Ceres, Zagreb 2004; Antonio Perković: Karl Burckhardt, Richelieu, Naklada Stih, Zagreb 2003. Rubrika *Osvrti i izvješća:* Nikolina Sarić: „Povodom stote obljetnice od osnutka Muzeja grada Zagreba“ (str. 115-116); Nikolina Sarić: „Dies historiae: na rubu zakona. Društveno i pravno neprihvatljiva ponašanja kroz povijest“ (str. 117); Radoslav Zaradić: „Dalmatinska zagora – nepoznata zemља“ (str. 118-119); Matej Jurčić: „Predstavljanje knjige Iskre Iveljić ‘Očevi i sinovi – privredna elita Zagreba u drugoj polovici 19. stoljeća‘“ (str. 120); Nikolina Sarić: „Predstavljanje monografije ‘Marčanska biskupija. Habsburgovci, pravoslavlje i crkvena unija u hrvatsko-slavonskoj vojnoj krajini (1611. – 1755.)’ Zlatka Kudelića“ (str. 121); Goran Mihelčić: „Predstavljanje knjige Anne-Marie Grünfelder ‘U radni stroj velikoga njemačkog Reicha!: prisilni radnici i radnice iz Hrvatske‘“ (str. 122-123); Vedran Runjić: „3. zagrebački makedarski kup ‘Crna kraljica‘“ (str. 124-125). Rubrika *Razgovori:* Neven Budak – povodom pokretanja biblioteke „Hrvatska povijest“ (razgovor vodio Tomislav Bali, str. 129-131); Mirjana Gross (razgovor vodio Tomislav Šušak, str. 132-135).

Godina 6, broj 6-7/2009: Rubrika *Eseji, članci i rasprave:* Mary P. Ryan: „Ženska historija ulazi u vrijeme koje neće biti tako burno‘ – Women’s history is entering a quieter stage“ (str. 14-17); Nikolina Sarić: „Kulturna historija između teške prošlosti i neizvjesne sadašnjosti“ (str. 18-23); Dora Ivanišević: „Dječji likovi u Petronijevom Satirikonu“ (str. 24-47); Ines Vadunec: „Položaj žene u srednjem vijeku na hrvatskim prostorima“ (str. 48-73); Maša Budimir: „Kontradikcije rodnog performativa: Moj život Terezije Avilske“ (str. 74-87); Nikolina Sarić, Filip Šimetin Šegvić: „Žene na bečkom dvoru u predterezijansko doba (17. i 18. stoljeće)“ (str. 88-131); Marko Lovrić: „Vlad III. i fenomen ‘Dracula’: moderni mediji i fikcionalizacija povijesti“ (str. 132-147); Marija Marčetić: „Charles Manson i kultovi proizašli iz hipipokreta“ (str. 148-163); Lovro Grgić: „Slučajna utrka“ (str. 164-185); Lovro Grgić: „Problem nacionalnog identiteta“ (str. 186-195).

Rubrika *Prikazi i recenzije*: Nikolina Sarić: Viktor Žmegač, Od Bacha do Bauhausa. Povijest njemačke kulture, Zagreb: Matica hrvatska, 2006; Andreja Talan: Suraiya Faroqhi, Sultanovi podanici: kultura i svakodnevica u Osmanskom Carstvu, Zagreb: Golden marketing – Tehnička knjiga, 2009; Vanja Dolenc: Hrvoje Petrić, Koprivnica u 17. stoljeću: okoliš, demografske, društvene i gospodarske promjene u pograničnom gradu, Samobor: Meridijani, 2005; Martina Borovčak: Božena Vranješ-Šoljan, Stanovništvo Banske Hrvatske (Demografska slika Banske Hrvatske u kontekstu društveno-povijesnih promjena od 1850. do 1910.), Zagreb: Educa, 2009; Marko Fuček: Mira Kolar, Zbrinjavanje gladne djece u Hrvatskoj za Prvoga svjetskog rata, Slavonski Brod: Hrvatski institut za povijest, 2008; Vedran Runjić: Tomislav Aralica, Višeslav Aralica, Hrvatski ratnici kroz stoljeća, knjiga 2: Razdoblje Kraljevine SHS/Jugoslavije 1918.-1941., Znanje, Zagreb 2006; Danijel Švarka: Nobuhiro Suwa, H Story, Dentsu Music and Entertainment, 2001; Marko Lovrić: Nobuhiro Suwa, H Story, Dentsu Music and Entertainment, 2001; Marko Fuček: Ari Folman, Valcer s Bashirom / Waltz with Bashir / Vals Im Bashir, Bridgit Folman Film Gang, 2008; Mateusz Sokolski: Andrzej Wajda, Katyń. Post mortem, Akson Studio, 2007. Rubrika *Prijevodi*: članak Sabine Schmidtke „Zapadnjačka konstrukcija Maroka kao krajobraza slobodne homoerotike“ (Die westliche Konstruktion Marokkos als Landschaft freier homoerotik; prijevod Azra Pličarić-Mesić i Mirela Landsman Vinković); članak Luca Capdevile „Traganje za muškim identitetom u poraženoj Francuskoj, 1940-1945“ (The Quest for Masculinity in Defeated France, 1940-1945; prijevod Marije Marčetić i Katarine Smetko); prijevod uvodnog poglavlja iz knjige Claudia Magrisa „Habsburški mit u modernoj austrijskoj literaturi“ (Il mito absburgico nella letteratura austriaca moderna; prijevod Arielle Fabrio). Rubrika *Anniversaria et necrologia*: Vanja Dolenc, Filip Šimetin Šegvić: „Suština historijske metode je istraživanjem shvatiti: Johann Gustav Droysen (1808.-2008.)“ (str. 310-323); Toni Bergman: „Povodom 100. obljetnice rođenja Arnalda Dantea Momigliana“ (str. 324-327); Marko Morović: „Sir Ernest Hans Joseph Gombrich (1909.-2009.)“ (str. 328-333); Filip Šimetin Šegvić: „Smrt povjesničara Raula Hilberga“ (str. 334-352); Tomislav Brandolica: „History from the bottom up“. Znatiželjni povjesničar: Studs Terkel (1912.-2008.)“ (str. 352-357); Tomislav Brandolica: „Arhivi otvaraju oči“. Enno E. Kraehe (1921.-2008.)“ (str. 358-361). Rubrika *Stota obljetnica osnutka Katedre za pomoćne povijesne znanosti*: Tomislav Galović: „O stotoj obljetnici utemeljenja Katedre (1908.-2008.)“ (str. 362-365); Tomislav Galović: „Razgovor s prof. dr. sc. Matijević Sokol“ (str. 366-369); Andreja Talan, Stefan Treskanica: „Nada Klaić (1920.-1988.)“ (str. 370-375); Lorena Kovaček: „O Stjepanu Gunjači povodom 100. obljetnice rođenja (1909.-2009.)“ (str. 376-379); Nikolina Sarić, Filip Šimetin Šegvić: „Između ‘tri neprijatelja’: Theodor von Sickel (1908.-2008.)“. Rubrika *Razgovori* – s trima povjesničarima: Zrinka Blažević, Evanthis Hatzivassiliou i Charles W. Ingrao.

Rostra

Godina 1, broj 1/2008: *Gost broja:* mr. sc. Mateo Bratanić: „Ja studiram povijest?“ (str. 6-9). *Članci:* Luka Godina: „Stjepan Držislav“ (str. 10-15); Tonči Kriletić: „Kratka povijest korčulanske brodogradnje“ (str. 16-18); Mate Mustać: „Jedna noć u životu Bellette Giustiniania“ (str. 19-21); Čedomir Vojnović: „Stanje u dalmatinskim gradovima u XVI. st. prema izvješću mletačkog sindika Antonia Giustiniania“ (str. 22-26); Branko Radonić: „Prilike u Vrgorskoj krajini u vrijeme osmanske uprave i neposredno nakon oslobođenja Vrgorca 1690. godine“ (str. 27-37); Marina Ninčević: „Rapa Nui ili Uskršnji otok i njegova kratka povijest“ (str. 40-42); Ivan Ivanišević: „Bitka kod Midwaya“ (str. 43-53); Eduard Visković: „Staljingradska agonija“ (str. 54-62); Ana Anić-Ivičić: „Sjedinjene Američke Države i Izrael“ (str. 63-65). Rubrika *Recenzije:* Nikolina Burica; Marina Ninčević; Josip Horvat, Pobuna omladine 1911. – 1914.; Marina Kralik: Michael Cremo, Ljudska devolucija, Marina Kralik: Webster G. Tarpley, Protiv oligarhije. Rubrika *Zanimljivosti:* Ivan Vekić: „Bespuća povjesničarske zbilnosti“ (str. 82-84); Ivan Vekić: „Narona danas“ (str. 85-86). Rubrika *Izvještaji:* Eduard Visković – izvještaj sa izleta zadarskih studenata povijesti na Kornate.

Godina 2, broj 2/2009: *Članci:* Željko Jurišić: „Istra u 16. stoljeću“ (str. 8-10); Stipe Ramljak: „Crtice o lihvarstvu u Drniškoj krajini krajem XIX. i početkom XX. stoljeća“ (str. 11-18); Stjepan Bačić: „Viteško udruženje „Kumpanija“ – Blato“ (str. 19-22); Stjepan Marčetić: „Odžak i odžačka Posavina 1945. godine“ (str. 23-37); Lucijana Lasić: „Rimska vojska kao odraz društva“ (str. 40-49); Marijana Matijević, Goran Đurđević: „Municipiji“ (str. 50-56); Paula Kaulić: „Institucija braka i ceremonije povezane s time u grčko-rimskome svijetu“ (str. 57-69); Vjekoslav Kramberger: „Incerum“ (str. 70-76); Marina Ninčević: „Biskupijski centri u kasnoj antici u jugoistočnoj Europi“ (str. 77-81); Velimir Bugarin: „Nacionalizam u 19. stoljeću“ (str. 82-87); Ana Anić-Ivičić: „Velika svjetska izložba 1851. godine (pogled na englesko društvo 19. stoljeća)“ (str. 88-106); Martina Moharić: „The United States of America in the Second World War – the attack on Pearl Harbor“ (str. 107-114). Rubrika *Zanimljivosti:* Branko Radonić: „Kratka biografija Mate Svjetskog, vrgorske legende, pustolova i avanturista“ (str. 116-126); Eduard Visković: „Putovima faraona i ponekog Arapa“ (str. 127-145); Luka Godina: „Psihohistorija Lloyda deMausea – Čovjek i povijest: antropocentrično (psihološko i psihoseksualno) viđenje društvenog razvoja“ (str. 146-173).